

Warunki Realizacji Kontraktu ZMID

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Definicje

1.1

W Warunkach Realizacji Kontraktu ZMID („niniejszych Warunkach”), następujące słowa i wyrażenia będą miały poniżej podane znaczenia. Słowa oznaczające osoby lub strony, obejmują także spółki i inne osoby prawne, poza przypadkami, gdy z kontekstu wyraźnie wynika inaczej”.

Kontrakt

1.1.1

1.1.1.1 **„Kontrakt”** używany jest zamiennie z pojęciem **„Umowa”** i oznacza umowę Nr UM/ZMI/ZP/5/PN/4/20 z dnia ..... wraz z dokumentami wskazanymi w jej treści.

1.1.1.2 **„Oferta”** oznacza komplet dokumentów złożonych przez Wykonawcę oznaczonych jako jego oferta w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

1.1.1.3 **„Specyfikacja”** oznacza Specyfikację Techniczną Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych zawierającą wszelkie dokumenty, odniesienia, parametry, wytyczne i wymagania określające warunki, zakres i sposób wykonania, badania i odbioru Robót, jak też zmiany dokonane w tych dokumentach przy zachowaniu warunków Kontraktu.

1.1.1.4 **„Rysunki”** oznaczają rysunki Robót, włączone do Kontraktu, oraz wszelkie rysunki dodane i zmienione zgodnie z Kontraktem.

1.1.1.5 **„Wykazy”** oznaczają dokumenty tak zatytułowane, wypełnione przez Wykonawcę i dostarczone wraz z Ofertą i włączone do Kontraktu. Dokumenty te mogą zawierać przedmiar robót, dane, spisy, oraz wykazy stawek i/lub cen.

Strony i osoby

1.1.2

1.1.2.1 **„Strona”** oznacza Zamawiającego lub Wykonawcę, w zależności jak tego wymaga kontekst.

1.1.2.2 **„Zamawiający”** oznacza podmiot(y), wymieniony(e) jako zamawiający w SIWZ, oraz prawnych następców tych podmiotów.

1.1.2.2.1 **„Współzamawiający”** oznacza (z wyłączeniem ZMID) odrębnie każdy podmiot wymieniony jako zamawiający w SIWZ oraz prawnych następców tych podmiotów.

1.1.2.2.2 **„ZMID”** - Zamawiający, upoważniony do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W przypadku, gdy w postępowaniu występuje tylko jeden podmiot jako Zamawiający, ZMID jest Zamawiającym, zgodnie w warunkiem 1.1.2.2.

1.1.2.3 **„Wykonawca”** oznacza podmiot(y), wymieniony(e) jako wykonawca w Ofercie zaakceptowanej przez Zamawiającego, oraz prawnych następców tego podmiotu(ów).

1.1.2.4 **„Inżynier”**- osoba wyznaczona przez Zamawiającego do zarządzania Kontraktem i nadzorowania robót; może to być: Inżynier Kontraktu, Inżynier Rezydent, Inspektor Koordynator nadzoru inwestorskiego lub inny przedstawiciel Zamawiającego; Zamawiający może również powierzyć funkcję Inżyniera Kierownikowi Projektu.

1.1.2.5 **„Personel Zamawiającego”** oznacza Inżyniera i cały inny personel kierowniczy, robotników i innych pracowników Inżyniera i Zamawiającego, oraz wszelki inny personel podany przez Zamawiającego lub Inżyniera do wiadomości Wykonawcy jako Personel Zamawiającego.

1.1.2.6 **„Personel Wykonawcy”** oznacza Przedstawiciela Wykonawcy i cały personel, który Wykonawca zatrudnia na Terenie Budowy, a który może obejmować personel kierowniczy, robotników i innych pracowników Wykonawcy i każdego z Podwykonawców, a także wszelki inny personel pomagający Wykonawcy w realizacji Robót.

1.1.2.7 **„Podwykonawca”** oznacza podmiot, któremu Wykonawca, przy zachowaniu warunków Kontraktu oraz obowiązujących przepisów prawa, powierzył do wykonania określony w Ofercie oraz w trakcie realizacji Kontraktu zakres Robót oraz prawnych następców takiego podmiotu.

Daty, próby, okresy i ukończenie

1.1.3

1.1.3.1 **„dzień”** oznacza dzień kalendarzowy, a **„rok”** oznacza 365 dni.

-
- 1.1.3.2 „miesiąc”, „miesiąc kalendarzowy”, „miesiąc rozliczeniowy” – pojęcia stosowane równoznacznie, zależnie od sytuacji.
- 1.1.3.3 „Wada” oznacza każdą niekorzystną i niezamierzoną właściwość Robót, utrudniającą zgodne z przeznaczeniem korzystanie z wybudowanego obiektu budowlanego, w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy Prawo budowlane, bądź jego konserwację lub obniżającą jego estetykę lub komfort użytkownika a dająca się usunąć, oznacza także wadę trwałą lub usterkę, zależnie od sytuacji. Oznacza to także wszelkie wady fizyczne lub prawne stwierdzone w Robotach lub w opracowanej przez Wykonawcę dokumentacji projektowej.
- 1.1.3.4 „Okres Rękojmi” oznacza okres, w którym Wykonawca jest obowiązany do nieodpłatnego usuwania Wad ujawnionych w trakcie i po Odbiorze Końcowym przedmiotu Umowy. Okres ten został określony w Kontrakcie.
-

Pieniądze i płatność

- 1.1.4
- 1.1.4.1 „Cena Oferty” oznacza cenę Oferty brutto (wraz z należnym podatkiem od towarów i usług VAT) za realizację i ukończenie Robót oraz usunięcie wszelkich Wad.
- 1.1.4.2 „Wynagrodzenie umowne” oznacza wynagrodzenie zdefiniowaną w Warunku 10.1 [Wynagrodzenie umowne i płatność] i zawiera korekty Ceny Oferty dokonane zgodnie z Kontraktem.
-

Roboty i Dobra

- 1.1.5
- 1.1.5.1 „Sprzęt Wykonawcy” oznacza wszystkie aparaty, maszyny, pojazdy i inne rzeczy, potrzebne do realizacji i ukończenia Robót oraz usunięcia wszelkich Wad.
- 1.1.5.2 „Dobra” oznaczają Sprzęt Wykonawcy, Materiały, Urządzenia i Roboty Tymczasowe, lub którekolwiek z nich, w zależności co jest odpowiednie.
- 1.1.5.3 „Materiały” oznaczają wszelkiego rodzaju rzeczy (inne niż Urządzenia), mające stanowić lub stanowiące część Robót Stałych, włącznie z pozycjami obejmującymi same dostawy (jeżeli występują), które mają być dostarczone przez Wykonawcę według Kontraktu.
- 1.1.5.4 „Roboty Stałe” oznaczają roboty stałe, które mają być zrealizowane przez Wykonawcę według Kontraktu.
- 1.1.5.5 „Urządzenia” oznaczają aparaty, maszyny i pojazdy, mające stanowić lub stanowiące część Robót Stałych.
- 1.1.5.6 „Roboty Tymczasowe” oznaczają wszystkie tymczasowe roboty każdego rodzaju, prowadzone na Terenie Budowy, niezbędne do realizacji i ukończenia Robót Stałych oraz usunięcia wszelkich wad,
- 1.1.5.7 „Roboty” oznaczają Roboty Stałe i Roboty Tymczasowe lub jedno z nich, zależnie co jest odpowiednie oraz usługi lub dostawy niezbędne do realizacji przedmiotu Umowy.
- 1.1.5.8 „Teren budowy” – przestrzeń, w której prowadzone są roboty budowlane wraz z przestrzenią zajmowaną przez urządzenia zaplecza budowy.
-

Inne Definicje

- 1.1.6
- 1.1.6.1 „Dokumenty Wykonawcy” oznaczają obliczenia, programy komputerowe i inne oprogramowanie rysunki, pliki komputerowe, podręczniki, instrukcje, modele, oraz inne dokumenty techniczne dostarczane przez Wykonawcę zgodnie z Kontraktem.
- 1.1.6.2 „Prawa” oznaczają całe państwowe i/lub lokalne prawodawstwo, ustawy, rozporządzenia i inne akty prawne oraz przepisy i regulaminy wydane przez jakąkolwiek prawnie ustanowioną publiczną władzę.
- 1.1.6.3 „Nieprzewidywalne” oznacza racjonalnie niemożliwe do przewidzenia przez doświadczonego Wykonawcę do dnia złożenia Oferty.
- 1.1.6.4 „Zmiana” oznacza każdą zmianę w Robotach, poleconą lub zatwierdzoną jako zmiana na mocy Warunku 9 [Zmiany i korekty].
- 1.1.6.5 „Zamówienie uzupełniające” oznacza zamówienie w rozumieniu art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych – dalej **Ustawa Pzp**.
- 1.1.6.6 „Komunikaty” oznaczają w szczególności zatwierdzenia, świadectwa, zgody, określenia, powiadomienia i prośby.
-

- 1.1.6.7 „SIWZ” oznacza Specyfikację Istotnych Warunków Zamówienia, której zakres i forma zostały określony w Ustawie Pzp i stanowi integralną część Umowy.
- 1.1.6.8 „Odbiór Końcowy” – czynność polegająca na finalnej ocenie wykonanych Robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości a także innych czynności, do których zobowiązanych został Wykonawca warunkami Umowy, potwierdzająca zakończenie Kontraktu z wyłączeniem zobowiązań Wykonawcy w Okresie Rękojmi. W toku czynności odbiorowych powstaje „Protokół Końcowego Odbioru Robót”.
- 1.1.6.9 „Odbiór Ostateczny” - czynność polegająca na ocenie wykonanych robót związanych z usunięciem Wad stwierdzonych przy Odbiorze Końcowym i zgłoszonych w Okresie Rękojmi, potwierdzająca zakończenie Okresu Rękojmi. W toku czynności odbiorowych powstaje „Protokół Ostatecznego Odbioru Robót”.
- 1.1.6.10 „Odbiór częściowy” czynność prowadzona w okresie Realizacji Robót polegająca na ocenie rzeczywistego wykonania części Robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości. W toku czynności odbiorowych powstaje „Protokół Częściowego Odbioru Robót”.

Komunikaty i obieg dokumentów

1.2

Gdziekolwiek w niniejszych Warunkach istnieje postanowienie o dawaniu lub wystawianiu zatwierdzeń, świadectw, zgód, określeń, powiadomień próśb i itp., tam takie Komunikaty będą:

- (a) na piśmie oraz dostarczone osobiście (za pokwitowaniem), wysłane pocztą lub kurierem, lub przesłane za pomocą jednego z uzgodnionych systemów transmisji elektronicznej;
- (b) dostarczone, przesłane lub transmitowane na adres odbiorcy Komunikatów. Jednakże:
  - (i) jeśli odbiorca powiadomił o innym adresie, to Komunikaty będą odtąd dostarczane odpowiednio na ten adres;
  - (ii) jeśli odbiorca prosząc o zatwierdzenie lub zgodę nie podał inaczej, to mogą być one wysłane pod adres, z którego prośba została wystosowana.

Zatwierdzenia, świadectwa, zgody lub określenia nie będą bez uzasadnienia wstrzymywane lub opóźniane. Kiedy jakieś świadectwo jest wystawione którejś ze Stron, wtedy poświadczający pośle kopię drugiej Stronie. Kiedy jakieś powiadomienie jest wystawiane dla którejś ze Stron, przez drugą Stronę lub przez Inżyniera, wtedy kopia będzie wysłana odpowiednio do Inżyniera lub do drugiej Strony, w zależności od przypadku.

Wszelka korespondencja winna być kierowana do Inżyniera i do wiadomości Zamawiającego.

Wszelkie wpisy do Dziennika Budowy wymagane ustawą - Prawo budowlane będą traktowane jako Komunikaty w rozumieniu niniejszego Warunku.

Cesja

1.3

Żadna ze Stron nie dokona cesji całości ani żadnej części Kontraktu ani żadnej korzyści z Kontraktu lub udziału w zysku z niego. Jednakże każda ze Stron może, jako zabezpieczenie, dokonać cesji jakichkolwiek swoich wierzytelności wynikających z Kontraktu, na rzecz banku lub instytucji finansowej,

---

Używanie przez Zamawiającego Dokumentów Wykonawcy

1.4

W stosunkach między Stronami, z zastrzeżeniem zapisów pkt 1,2,3 i 4 poniżej, Wykonawca zachowa prawa autorskie i inne prawa do własności intelektualnej w Dokumentach Wykonawcy i innych dokumentach projektowych sporządzonych przez Wykonawcę (lub na jego rzecz).

1. Z chwilą przekazania Zamawiającemu przedmiotu Umowy lub jego części na podstawie odpowiednio Protokołu Częściowego Odbioru Robót i/lub Protokołu Końcowego Odbioru Robót i/lub Protokołu Ostatecznego Odbioru Robót, Wykonawca przenosi na rzecz Zamawiającego w ramach Wynagrodzenia umownego, bez konieczności składania w tym zakresie dodatkowego oświadczenia woli, autorskie prawa majątkowe do utworów wytworzonych przez Wykonawcę w ramach realizacji Umowy, w szczególności: raportów, map, wykresów, rysunków, specyfikacji technicznych, planów, danych statystycznych, dokumentacji, na polach eksploatacji wskazanych w ust. 3 niniejszego Warunku.
2. Wykonawca oświadcza, że:
  - 1) w chwili przekazania Zamawiającemu przedmiotu Umowy lub jego części na podstawie odpowiednio Protokołu Częściowego Odbioru Robót i/lub Protokołu Końcowego Odbioru Robót i/lub Protokołu Ostatecznego Odbioru Robót, będą

-
- przysługiwały mu w całości i na wyłączność majątkowe prawa autorskie i prawa zależne do utworów wytworzonych przez Wykonawcę w ramach realizacji Umowy;
- 2) nie istnieją żadne ograniczenia, które uniemożliwiłyby Wykonawcy przenieść na Zamawiającego autorskie prawa majątkowe i prawa zależne w zakresie opisanym w pkt 1 powyżej do utworów wytworzonych przez Wykonawcę w ramach realizacji Umowy;
  - 3) autorskie prawa majątkowe i prawa zależne do utworów wytworzonych przez Wykonawcę w ramach realizacji Umowy lub jej części nie są i nie będą przedmiotem zastawu lub innych praw na rzeczy osób trzecich i zostaną przeniesione na Zamawiającego bez żadnych ograniczeń;
  - 4) przeniesienie autorskich praw majątkowych i praw zależnych na Zamawiającego nie będzie dokonane w terminie późniejszym niż dzień przekazania przedmiotu Umowy lub jego części na podstawie odpowiednio Protokołu Częściowego Odbioru Robót i/lub Protokołu Końcowego Odbioru Robót i/lub Protokołu Ostatecznego Odbioru Robót Zamawiającemu;
  - 5) zapewnił sobie, a w przypadku jeśli tego nie uczynił, to będzie dysponował w chwili przekazania przedmiotu Umowy lub jego części na podstawie odpowiednio Protokołu Częściowego Odbioru Robót i/lub Protokołu Końcowego Odbioru Robót i/lub Protokołu Ostatecznego Odbioru Robót Zamawiającemu, zapewnieniem twórcy utworów wytworzonych w ramach realizacji Umowy, iż w przypadku istnienia pól eksploatacji nie ujętych w niniejszej Umowie, prawo do eksploatacji utworów wytworzonych w ramach realizacji Umowy na tych polach zostanie przeniesione na Wykonawcę, a Wykonawca przeniesie je w ramach Wynagrodzenia umownego na rzecz Zamawiającego na jego pierwsze żądanie. Powyższe odnosi się do pól eksploatacji utworów wytworzonych w ramach realizacji Umowy znanych w chwili zawarcia niniejszej Umowy, lecz w niej niewymienionych.
  - 6) z chwilą nabycia praw majątkowych autorskich Zamawiający nabywa własność egzemplarzy lub nośników, na których utrwalono utwór, co do którego następuje nabycie tych praw oraz prawo do zezwalania na wykonywanie zależnych praw autorskich do tych utworów.
3. Zamawiający z chwilą przeniesienia na niego autorskich praw majątkowych i praw zależnych do przedmiotu Umowy lub jego części na podstawie odpowiednio Protokołu Częściowego Odbioru Robót i/lub Protokołu Końcowego Odbioru Robót i/lub Protokołu Ostatecznego Odbioru Robót będzie mógł korzystać z niego w całości lub w części, na następujących polach eksploatacji:
- 1) nieograniczone utrwalanie i zwielokrotnianie poprzez wykonanie fotokopii, slajdów, reprodukcji komputerowych;
  - 2) nieograniczone utrwalanie i zwielokrotnianie techniką poligraficzną (drukarską);
  - 3) nieograniczone utrwalanie i zwielokrotnianie techniką cyfrową;
  - 4) wprowadzanie do obrotu;
  - 5) wprowadzanie do pamięci komputera;
  - 6) użyczenie lub najem;
  - 7) ekspozycja;
  - 8) wyświetlanie;
  - 9) udostępnianie wykonawcom lub innym podmiotom prawa prywatnego i publicznego;
  - 10) wielokrotne wykorzystywanie do realizacji inwestycji;
  - 11) przetwarzanie;
  - 12) wprowadzanie zmian;
  - 13) dokonywanie edycji, zmian, modyfikacji, retuszu, opracowań utworu bez zgody autora i bez obowiązku zapłaty dodatkowego wynagrodzenia;
  - 14) publikowanie części lub całości w dowolnej formie w przestrzeni publicznej i internetowej;
  - 15) udzielanie licencji;
  - 16) przekazanie do wykorzystania podmiotom trzecim biorącym udział w procesie inwestycyjnym, jeżeli będzie to niezbędne do realizacji Umowy.
-

4. W przypadku wystąpienia do Zamawiającego przez jakąkolwiek osobę trzecią, z roszczeniem z tytułu naruszenia praw autorskich oraz praw zależnych, zarówno osobistych jak i majątkowych w wyniku okoliczności powstałych na skutek działań Wykonawcy lub Personelu Wykonawcy to Wykonawca:
  - 1) przyjmie na siebie pełną odpowiedzialność za powstanie oraz wszelkie skutki powyższych zdarzeń;
  - 2) w przypadku skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego, wstąpi do procesu po stronie Zamawiającego i pokryje wszelkie koszty związane z udziałem Zamawiającego w postępowaniu sądowym oraz ewentualnym postępowaniu egzekucyjnym, w tym koszty obsługi prawnej postępowania;

poniesie wszelkie koszty związane z ewentualnym pokryciem roszczeń majątkowych i niemajątkowych związanych z naruszeniem praw autorskich majątkowych lub osobistych osoby lub osób zgłaszających roszczenia, w tym koszty sądowe oraz koszty pomocy prawnej.

Używanie przez Wykonawcę dokumentów Zamawiającego

1.5

W stosunkach między Stronami, Zamawiający zachowa prawa autorskie i inne prawa do własności intelektualnej w Specyfikacji, Rysunkach i innych dokumentach sporządzonych przez Zamawiającego (lub na jego rzecz). Wykonawca może te dokumenty na swój koszt kopiować, używać ich i uzyskać ich przekazanie dla celów Kontraktu.

Nie będą one jednak, bez zgody Zamawiającego, kopiowane, używane i przekazywane stronie trzeciej oprócz sytuacji, gdy jest to konieczne dla celów Kontraktu.

Szczegółowe poufne dane

1.6

Wykonawca ujawni wszystkie poufne i inne informacje, jakich Inżynier lub Zamawiający może wymagać w celu sprawdzenia, czy Wykonawca stosuje się do Kontraktu.

Solidarna odpowiedzialność

1.7

Jeżeli Wykonawcę stanowi (według Praw) konsorcjum lub inne, nie mające osobowości prawnej, zrzeszenie dwóch lub więcej podmiotów, to:

- (a) podmioty te będą uważane za solidarnie odpowiedzialne przed Zamawiającym za wykonanie Kontraktu;
- (b) osoby te powiadomią Zamawiającego o swoim partnerze wiodącym/liderze, który będzie miał pełnomocnictwa do podejmowania decyzji wiążących Wykonawcę i każdą z tych osób;
- (c) Wykonawca nie zmieni swojego składu bez uprzedniej zgody Zamawiającego.

---

2. ZAMAWIAJĄCY I INŻYNIER – ZOBOWIĄZANIA I UPRAWNIENIA

Obowiązki i upoważnienia Inżyniera

2.1

Zamawiający wyznaczy Inżyniera, który będzie wykonywał obowiązki przypisane mu w Kontrakcie. Inżynier będzie współpracował z Wykonawcą w zakresie realizacji niniejszego Kontraktu. Personel Inżyniera będą stanowili stosownie wykwalifikowani inżynierowie i inni fachowcy, posiadający kompetencje do wykonywania tych obowiązków.

Inżynier nie będzie w żadnym stopniu upoważniony do wnoszenia korekt lub zmian do Kontraktu.

Inżynier może korzystać z upoważnień przynależnych Inżynierowi, takich jak są one wyszczególnione w Kontrakcie lub w sposób oczywisty z Kontraktu wywnioskowane. Zamawiający zobowiązuje się nie nakładać dalszych ograniczeń na upoważnienia Inżyniera, bez uzgodnienia z Wykonawcą.

Jednakże, kiedykolwiek Inżynier skorzysta z określonego upoważnienia, do którego wymagana jest aprobatą Zamawiającego, wtedy będzie się uważało (do celów Kontraktu), że Zamawiający tej aprobaty udzielił.

Oprócz sytuacji, gdy jest podane inaczej w niniejszych Warunkach:

- (a) kiedykolwiek Inżynier wykonuje obowiązki lub korzysta z upoważnień, które są wyszczególnione w Kontrakcie lub z niego wywnioskowane, będzie się uważało, że działa w imieniu Zamawiającego;
- (b) Inżynier nie będzie w żadnym stopniu upoważniony do zwalniania żadnej ze Stron, z jakichkolwiek obowiązków, zobowiązań lub odpowiedzialności według Kontraktu; oraz

-
- (c) żadne zatwierdzenie, sprawdzenie, świadectwo, zgoda, badanie, inspekcja, polecenie, powiadomienie, propozycja, życzenie, próba lub inne podobne działanie Inżyniera nie zwolni Wykonawcy z jakiegokolwiek odpowiedzialności, którą ma on według Kontraktu, włącznie z odpowiedzialnością za błędy, opuszczenia, sprzeczności i niestosowanie się.

Jeśli Strony nie umówią się inaczej, w ciągu 14 dni od daty przekazania Inżynierowi przez Wykonawcę raportu o postępie Robót, na Terenie Budowy lub w innym uzgodnionym przez Strony miejscu, Inżynier zorganizuje radę budowy z obowiązkowym udziałem Inżyniera i Przedstawiciela Wykonawcy, w celu zweryfikowania treści i prawidłowości raportu o postępie Robót oraz omówienia problemów związanych z realizacją Robót. W Radach Budowy może brać udział projektant, Zamawiający oraz inne osoby zaproszone przez Inżyniera lub Zamawiającego. Inżynier każdorazowo powiadomi projektanta i Zamawiającego o miejscu i terminie rady budowy oraz przekaze rekomendację w sprawie ich obecności, jeżeli uzna ją za wskazaną.

W ciągu 7 dni od dnia, w którym odbyła się rada budowy, Inżynier przekaze Przedstawicielowi Wykonawcy i Zamawiającemu protokół z odbytej rady budowy, w celu zgłoszenia uwag do jego treści. Protokół z rady budowy nie jest komunikatem w rozumieniu Warunku 1.1.6.6 oraz 1.2 [Komunikaty i obieg dokumentów].

Zamawiający, Inżynier lub Wykonawca mogą zażądać zwołania dodatkowego spotkania w celu omówienia problemów związanych z realizacją Umowy ujawnionych w trakcie rady budowy. Powiadomienie o terminie spotkania powinno być dostarczone pozostałym zainteresowanym z co najmniej 3-dniowym wyprzedzeniem oraz powinno zawierać uzasadnienie zwołania spotkania, jego termin i miejsce.

Inżynier odpowiada za wykonywanie swoich obowiązków, w tym nadzoru inwestorskiego, zgodnie z Kontraktem i zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym zgodnie z ustawami Prawo budowlane i Ustawą Pzp.

Poza innymi ograniczeniami wynikającymi z Kontraktu Inżynier nie ma prawa bez uprzedniej pisemnej aprobaty Zamawiającego, składać oświadczeń w imieniu i ze skutkiem dla Zamawiającego w zakresie wynikającym z następujących Warunków:

- (a) Warunek 3.4 [Podwykonawcy],
- (b) Warunek 9.1 [Prawo do zmieniania],
- (c) Warunek 13 [Rozstrzygnięcie sporów],

Prawo dostępu do Terenu Budowy

2.2

Zamawiający (przy udziale Inżyniera, o ile uzna to za konieczne), przekaze Wykonawcy Teren Budowy, w zakresie obejmującym nieruchomości zlokalizowane w istniejącym i projektowanym pasie drogowym lub obejmującym tereny linii kolejowej lub tereny wód płynących w granicach przejścia przez nie inwestycji drogowej, o ile wymagane jest to do realizacji przedmiotu Umowy, na zasadach i w terminach określonych w Kontrakcie.

Pozwolenia, licencje lub zatwierdzenia

2.3

Inżynier lub Zamawiający, przekaze Wykonawcy dokumentację projektową oraz wszelkie wymagane pozwolenia na zasadach określonych w Kontrakcie.

Polecenia Inżyniera

2.4

Inżynier lub Zamawiający może (w każdym momencie) wydawać Wykonawcy polecenia oraz przekazać dodatkowe lub zmodyfikowane Rysunki, które mogą być konieczne do realizacji Robót i usuwania wszelkich Wad, zgodnie z Kontraktem. Wykonawca będzie odbierał polecenia tylko od Inżyniera lub Zamawiającego. Jeżeli polecenie stanowi Zmianę, to będzie miał zastosowanie Warunek 9 [Zmiany i korekty].

Wykonawca będzie stosował się do poleceń wydawanych przez Inżyniera lub Zamawiającego, w każdej sprawie odnoszącej się do Kontraktu. Polecenia winny być wydawane na piśmie.

Zastąpienie Inżyniera

2.5

Jeżeli Zamawiający ma zamiar zastąpić Inżyniera inną osobą, to Zamawiający, nie później niż 7 dni przed planowaną datą zastąpienia, powiadomi o tym zamiarze Wykonawcę

---

3. WYKONAWCA - ZOBOWIĄZANIA I UPRAWNIENIA

Ogólne zobowiązania Wykonawcy

3.1

Wykonawca, zrealizuje i ukończy Roboty zgodnie z Kontraktem oraz poleceniami Inżyniera lub Zamawiającego, opracuje (w granicach określonych w Kontrakcie) dokumentację projektową niezbędną do prawidłowego wykonania Robót oraz usunie wszelkie stwierdzone Wady.

W razie wystąpienia Siły Wyższej, katastrofy budowlanej, wypadku, awarii lub innego niespodziewanego zdarzenia na Terenie Budowy lub jego bezpośrednim sąsiedztwie, Wykonawca będzie odpowiedzialny za natychmiastowe podjęcie kroków zaradczych i zabezpieczających (a także innych działań określonych w obowiązujących przepisach Prawa), oraz niezwłocznie powiadomi Inżyniera o wystąpieniu takiego zdarzenia i podjętych czynnościach specyfikując zobowiązania Kontraktowe, których wykonanie jest lub będzie utrudnione lub uniemożliwione.

Wykonawca zapewni cały Personel Wykonawcy, dostarczy Urządzenia i Dokumenty Wykonawcy określone w Kontrakcie, Dobra, środki zużywalne i inne rzeczy i usługi, czy to natury czasowej czy stałej, konieczne do opracowania niezbędnej dokumentacji, realizacji i ukończenia Robót oraz usunięcia Wad.

Wykonawca powiadomi z odpowiednim wyprzedzeniem Inżyniera o możliwości opóźnienia lub przerwania Robót. Powiadomienie winno obejmować szczegóły o przyczynie, charakterze i wielkości opóźnienia lub przerwy. Wykonawca będzie odpowiedzialny za stosowność, stabilność i bezpieczeństwo wszystkich działań prowadzonych na Terenie Budowy i wszystkich metod budowy. Z wyjątkiem elementów wymienionych jako wyłączone, Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszystkie Dokumenty Wykonawcy, Roboty Tymczasowe, oraz projekty każdej części składowej Urządzeń i Materiałów jakie będą wymagane aby ta część była zgodna z Kontraktem.

Wykonawca, na każde żądanie Inżyniera lub Zamawiającego, przedłoży szczegóły organizacji i metod, które Wykonawca zamierza przyjąć do realizacji Robót. Bez uprzedniego powiadomienia Inżyniera, nie będzie dokonana żadna znacząca zmiana w tej organizacji i metodach.

Jeżeli Kontrakt przewiduje, że Wykonawca ma zaprojektować jakąkolwiek część Robót Stałych to:

- (a) Wykonawca przedłoży Inżynierowi Dokumenty Wykonawcy dla danej części zgodnie z procedurą ustaloną w Kontrakcie;
  - (b) Dokumenty Wykonawcy będą zgodne ze Specyfikacją i Rysunkami, będą sporządzone w języku polskim i będą zawierały dodatkowe informacje wymagane przez Inżyniera w celu ich dodania do Rysunków dla koordynacji projektów sporządzanych przez każdą ze Stron;
  - (c) Wykonawca będzie odpowiedzialny za daną część oraz za to, że po ukończeniu Robót będzie ona odpowiadała celowi, do którego jest przewidziana i wymieniona w Kontrakcie;
- oraz
- (d) przed Odbiorem Końcowym Wykonawca dostarczy Inżynierowi dokumentację powykonawczą, oraz instrukcje obsługi i konserwacji zgodnie ze Specyfikacją, które będą dostatecznie szczegółowe aby umożliwiły Zamawiającemu obsługę, konserwację, rozbieranie, ponowne składanie, regulacje i naprawy danej części Robót. Taka część nie będzie uznana za gotową do odbioru końcowego dopóki te dokumenty i instrukcje nie zostaną dostarczone Inżynierowi.

W przypadku dofinansowywania Robót z funduszy strukturalnych UE, Wykonawca w ramach Wynagrodzenia umownego, zgodnie z warunkiem 10.1 [*Wynagrodzenie Umowne i Płatność*], będzie zobowiązany do realizacji postanowień umowy o dofinansowanie ze środków UE, określonych w Opisie Przedmiotu Zamówienia.

Wykonawca nie będzie składał publicznych oświadczeń na temat wykonywanych Robót lub Kontraktu bez uprzedniej zgody Zamawiającego. Nie może również w żaden sposób nakładać jakichkolwiek zobowiązań na Zamawiającego, bez jego uprzedniej pisemnej zgody.

Wszelkie tablice/szyldy z logo Wykonawcy będą umieszczone na Terenie Budowy tylko po wcześniejszym uzyskaniu zgody Zamawiającego i w miejscu z nim uzgodnionym. Wykonawca zobowiązuje się do umieszczenia (na własny koszt), w powszechnie dostępnym i widocznym dla osób trzecich miejscu, przy ciągach komunikacyjnych na ogrodzeniu Terenu Budowy lub w innym widocznym miejscu w bezpośrednim otoczeniu Terenu Budowy, tablic informacyjnych/tablicy informacyjnej Zamawiającego. Wymiary oraz liczba tablic Zamawiającego nie mogą być mniejsze niż wymiary i liczba tablic/szyldów z logo Wykonawcy.

W przypadku gdy Wykonawca nie zdecyduje się na umieszczenie tablic/szyldów z własnym logo, liczba tablic Zamawiającego winna wynosić minimum 1 szt., a wymiary około 2x3m. Tablice Zamawiającego zawierać będą: znak promocyjny m.st. Warszawy udostępniony przez Zamawiającego wraz z uzgodnioną z Zamawiającym pisemną informacją o inwestycji będącej przedmiotem Kontraktu. Treść i wygląd tablic zostaną uzgodnione z Zamawiającym przed ich umieszczeniem. Tablice umieszczone będą przez cały okres realizacji niniejszego Kontraktu.

Wykonawca dołoży wszelkich starań, aby osoby trzecie (w tym m.in. właściciele nieruchomości na które mogą oddziaływać prace realizowane na podstawie Umowy, podwykonawcy oraz osoby zatrudnione przez Wykonawcę lub podwykonawców) nie podnosiły jakichkolwiek roszczeń w stosunku do Zamawiającego w związku z wykonaniem Umowy przez Wykonawcę, w szczególności z tytułu wyrządzonych im szkód. W razie wytoczenia powództwa przez jakąkolwiek osobę trzecią przeciwko Zamawiającemu, Wykonawca - na żądanie Zamawiającego - weźmie na

---

swój koszt udział w postępowaniu w zakresie niezbędnym do ochrony Zamawiającego przed odpowiedzialnością wobec tej osoby. Jeśli Zamawiający będzie zmuszony spełnić jakiegokolwiek świadczenie na rzecz osoby trzeciej z winy Wykonawcy, Wykonawca zwróci Zamawiającemu równowartość tego świadczenia oraz naprawi wszelkie inne szkody, a w tym zwróci koszty sądowe oraz koszty pomocy prawnej. Ponadto Wykonawca niezwłocznie zawiadomi Zamawiającego o wszelkich sporach z osobami trzecimi oraz o innych okolicznościach, z którymi wiązać się może wystąpienie przez nich z roszczeniami przeciwko Zamawiającemu.

Wykonawca zobowiązuje się do realizacji Kontraktu w taki sposób, aby Zamawiający oraz osoby zatrudnione przez Zamawiającego nie zostały pociągnięte do odpowiedzialności karnej, cywilnej bądź administracyjnej w wyniku działań lub zaniechań Wykonawcy. W razie wszczęcia przeciwko Zamawiającemu lub osobom przez niego zatrudnionym jakichkolwiek postępowań z tego tytułu, Wykonawca – na żądanie Zamawiającego – weźmie udział w takich postępowaniach w zakresie niezbędnym do ochrony Zamawiającego lub osób przez niego zatrudnionych przed potencjalną odpowiedzialnością (w zależności od możliwości w danym przypadku – w imieniu własnym lub jako pełnomocnik). Jeżeli Zamawiający lub osoby przez niego zatrudnione zostaną pociągnięte do odpowiedzialności w wyniku działań lub zaniechań Wykonawcy, Wykonawca zobowiązany będzie podjąć niezwłocznie działania mające na celu kompensację wyrządzonej Zamawiającemu lub tym osobom szkody.

**Zabezpieczenie
Należytego
Wykonania Umowy**

3.2

Dla właściwego wykonania Kontraktu, Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy, zgodnie z warunkami określonych w SIWZ.

Wykonawca zapewni, że zabezpieczenie należytego wykonania umowy będzie ważne i wykonalne, aż do zrealizowania i ukończenia Robót przez Wykonawcę oraz usunięcia przez niego wszelkich Wad. Jeżeli warunki zabezpieczenia należytego wykonania umowy precyzują jego datę wygaśnięcia, a Wykonawca nie zostanie uprawniony do otrzymania odpowiednio Protokołu Odbioru Końcowego Robót lub Protokołu Odbioru Ostatecznego Robót przed datą o 30 dni wcześniejszą od tej daty wygaśnięcia, to Wykonawca będzie przedłużał ważność zabezpieczenia należytego wykonania umowy, aż do czasu ukończenia Robót i usunięcia wszelkich Wad.

W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, Zamawiający zmieni formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Zamawiający jest uprawniony do żądania wypłaty z zabezpieczenia należytego wykonania umowy w szczególności:

- (a) niezapłacenia przez Wykonawcę Zamawiającemu kwoty należnej na podstawie Kontraktu, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, ,
- (b) nienaprawienia przez Wykonawcę jakiegoś uchybienia w terminie wskazanym przez Zamawiającego, lub
- (c) zaistnienia okoliczności, które uprawniają Zamawiającego do odstąpienia według Warunku 11.2 [Odstąpienie przez Zamawiającego].

Zabezpieczenie Należytego Wykonania umowy zostanie zwrócone Wykonawcy w terminach:

- a) w ciągu 30 dni od daty Odbioru Końcowego zostanie zwrócone 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- b) nie później niż w 15 dniu od daty Odbioru Ostatecznego zostanie zwrócone 30% zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

**Przedstawiciel
Wykonawcy**

3.3

Wykonawca wyznaczy posiadającego kwalifikacje i kompetencje Przedstawiciela Wykonawcy i umocuje/upoważni go do działania w imieniu Wykonawcy według Kontraktu.

Jeżeli Przedstawiciel Wykonawcy nie został wskazany w Kontrakcie, to Wykonawca w celu uzyskania akceptacji Zamawiającego, w terminie do 14 dni od dnia podpisania Umowy, przedłoży Zamawiającemu nazwisko i dane osoby, którą Wykonawca proponuje wyznaczyć jako Przedstawiciela Wykonawcy. Jeśli zgoda nie jest udzielona lub jest później odwołana, lub jeśli ta wyznaczona osoba uchyla się od działania jako Przedstawiciel Wykonawcy, to Wykonawca ponownie przedłoży nazwisko i dane innej odpowiedniej osoby. Za wszystkie działania i zaniechania Przedstawiciela Wykonawcy w związku z wykonywaniem postanowień Kontraktu odpowiada Wykonawca. Wszelkie instrukcje oraz informacje przekazane, zgodnie z postanowieniami Kontraktu, Przedstawicielowi Wykonawcy winny być uznane za przekazane bezpośrednio Wykonawcy.

Wykonawca, bez uzyskania uprzedniej zgody Zamawiającego, udzielonej w terminie do 14 dni od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę konieczności takiej zmiany, nie dokona zmiany ani nie odwoła wyznaczonego Przedstawiciela Wykonawcy.

Przedstawiciel Wykonawcy nie będzie miał innej pracy kolidującej z wykonywaniem obowiązków Przedstawiciela Wykonawcy. Jeśli Przedstawiciel Wykonawcy ma być czasowo nieobecny na Terenie Budowy podczas realizacji Robót, to pod warunkiem uprzedniej zgody Inżyniera, będzie wyznaczona stosowna osoba zastępująca, a Inżynier będzie odpowiednio o tym powiadomiony. W przypadku zdarzeń losowych zgoda Inżyniera, o której mowa zdaniu poprzedzającym, nie będzie wymagana.

Przedstawiciel Wykonawcy będzie w imieniu Wykonawcy otrzymywał polecenia według Warunku 2.4 [*Polecenia Inżyniera*].

Przedstawiciel Wykonawcy może delegować każde ze swoich pełnomocnictw, i upoważnień, jakiegokolwiek kompetentnej osobie i może w każdej chwili tę delegację odwołać. Żadna taka delegacja lub odwołanie nie wejdzie w życie przed otrzymaniem przez Inżyniera uprzedniego powiadomienia, podpisanego przez Przedstawiciela

Wykonawcy, wymieniającego osobę i precyzującego delegowane lub odwołane pełnomocnictwa, funkcje i upoważnienia.

Przedstawiciel Wykonawcy i wszystkie osoby określone w poprzednim akapicie będą biegłe w języku polskim.

Podwykonawcy 3.4

1. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z Podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w art. 22a ust. 1 Ustawy Pzp, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, iż proponowany inny Podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż Podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
  2.
    - a) Do zawarcia przez Wykonawcę umowy o roboty budowlane z Podwykonawcą stosuje się postanowienia art. 647¹ Kodeksu Cywilnego, art. 143b Ustawy Pzp oraz niniejszych warunków kontraktowych.
    - b) Zlecenie wykonania części prac Podwykonawcom nie zmienia treści zobowiązań Wykonawcy wobec Zamawiającego za wykonanie tej części prac.
  3. Wykonawca jest zobowiązany do przedstawienia do ZMID zaopiniowanego przez Współzamawiającego/ych projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, a także projekty jej zmian:
    - a) ZMID może w terminie 14 dni zgłosić zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane i do projektu jej zmian lub sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane i do jej zmian. Niezgłoszenie przez ZMID pisemnych zastrzeżeń lub sprzeciwu w terminie 14 dni uważa się za akceptację odpowiednio: projektu umowy, projektu zmiany umowy, umowy, zmiany umowy.
    - b) Wykonawca, robót budowlanych przedkłada do ZMID poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo (a także jej zmiany), której przedmiotem są roboty budowlane w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
    - c) Wykonawca przedkłada do ZMID w terminie 7 dni od dnia zawarcia również kopie poświadczone za zgodność z oryginałem, zawartych umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi. Obowiązek przedłożenia do ZMID nie dotyczy umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi o wartości mniejszej niż 50.000 zł. Jeżeli termin zapłaty w przedłożonych do ZMID umowach, których przedmiotem są dostawy lub usługi jest dłuższy niż 30 dni, ZMID poinformuje o tym Wykonawcę i wezwie do wprowadzenia zmiany do umowy w tym zakresie pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
    - d) Niezgłoszenie przez Współzamawiającego/ych pisemnych zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane i do projektów jej zmian w terminie do 7 dni, uważa się za akceptację odpowiednio: projektu umowy lub projektu zmiany umowy, co upoważnia Wykonawcę do przedstawienia projektu umowy lub projektu zmiany umowy do ZMID.
-

-
4. Umowa na roboty budowlane z Podwykonawcą musi zawierać w szczególności:
    - a) zakres robót powierzony Podwykonawcy wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót objętych umową,
    - b) kwotę wynagrodzenia
    - c) termin wykonania robót objętych umową wraz z harmonogramem - harmonogram robót musi być zgodny z harmonogramem robót Wykonawcy,
    - d) termin zapłaty wynagrodzenia dla Podwykonawcy, przewidziany w umowie o podwykonawstwo, nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy roboty budowlanej, dostawy lub usługi,
    - e) w przypadku podzlecenia przez Wykonawcę prac obejmujących przedmiot zamówienia Podwykonawcy, termin wynagrodzenia płatnego przez Wykonawcę za wykonane prace Podwykonawcy powinien być ustalony w taki sposób, aby przypadał wcześniej niż termin zapłaty wynagrodzenia należnego Wykonawcy przez Zamawiającego (za zakres zlecony Podwykonawcy).
    - f) waloryzację z uwzględnieniem postanowień Klauzuli 10.3 [*Waloryzacja*]
  5. Umowa pomiędzy Podwykonawcą a dalszym Podwykonawcą musi zawierać zapisy określone w pkt 4 powyżej. Załącznikiem do umowy jest zgoda Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo.
  6. Wykonawca zobowiązany jest na żądanie Zamawiającego udzielić mu wszelkich informacji dotyczących Podwykonawców w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji Kontraktu.
  7. Warunkiem zapłaty przez Zamawiającego na rzecz Wykonawcy drugiej, następnych części należnego wynagrodzenia oraz płatności końcowej za odebrane roboty budowlane jest przedstawienie poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii dowodów zapłaty wymagalnego wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, o których mowa w pkt 9 lub po uzyskaniu odrębnej zgody Zamawiającego, oświadczenia Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, o których mowa w pkt 9, że ich roszczenia za wykonanie podzleconych prac lub robót zostały uregulowane.

Dokumenty, o których mowa powyżej Wykonawca złoży wraz z prawidłowo wystawioną fakturą VAT.
  8. Dowody zapłaty wymagalnego wynagrodzenia lub oświadczenie o uregulowaniu roszczeń, o których mowa powyżej będą dotyczyły wynagrodzeń Wykonawcy na rzecz Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców, których wymagalność zapadła nie później niż z dniem złożenia przez Wykonawcę u Zamawiającego faktury VAT.
  9. Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane.
  10. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 9, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
  11. Wszelkie kwoty wynagrodzenia zatrzymane Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy tytułem zabezpieczenia wykonania Umowy o podwykonawstwo równoznaczne będą z zawarciem umowy kaucji.
  12. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
  13. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający umożliwi Wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w pkt 9 w terminie 7 dni od dnia doręczenia tej informacji.
  14. W przypadku zgłoszonych w terminie uwag, o których mowa w pkt 13, Zamawiający może:
    - a) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty lub,
-

-
- b) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, lub
  - c) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
- 15. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w pkt. 9, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
  - 16. Zamawiający żąda, aby przed przystąpieniem do wykonania Umowy Wykonawca podał, o ile są już znane, nazwy lub imiona i nazwiska oraz dane kontaktowe (w szczególności adres email i nr telefonu) Podwykonawców i osób do kontaktu z nimi, zaangażowanych w roboty budowlane. Wykonawca zawiadamia Zamawiającego o wszelkich zmianach danych, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia, a także przekazuje informacje na temat nowych Podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych.
  - 17. Zamawiający może żądać informacji, o których mowa w pkt 16, w przypadku zamówień od dostawców uczestniczących w realizacji Umowy.
  - 18. Jeżeli powierzenie Podwykonawcy wykonania części Umowy na roboty budowlane następuje w trakcie jego realizacji, Wykonawca na żądanie Zamawiającego przedstawia oświadczenie, o którym mowa w art. 25a ust. 1 Ustawy Pzp, lub oświadczenia lub dokumenty potwierdzające brak podstaw wykluczenia wobec tego Podwykonawcy.
  - 19. Jeżeli Zamawiający stwierdzi, że wobec danego Podwykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia, Wykonawca obowiązany jest zastąpić tego Podwykonawcę lub zrezygnować z powierzenia wykonania części Umowy Podwykonawcy.
  - 20. Przepisy pkt 18 i 19 stosuje się wobec dalszych Podwykonawców.
  - 21. Powierzenie wykonania części Umowy Podwykonawcom nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie tej Umowy.
-

Współdziałanie

3.4.1

Wykonawca zapewni, jak zostało wyszczególnione w Kontrakcie lub poleczone przez Inżyniera, odpowiednie możliwości wykonania swojej pracy:

- (a) Personelowi Zamawiającego,
- (b) jakimkolwiek innym wykonawcom zatrudnionym przez Zamawiającego, oraz
- (c) personelowi wszelkich prawnie ustanowionych władz publicznych,

którzy mogą wykonywać, na Terenie Budowy lub w jego pobliżu jakiegokolwiek prace nie będące częścią Kontraktu.

Wytyczenie

3.5

Wykonawca wytyczy Roboty w nawiązaniu do punktów, linii i poziomów odniesienia sprecyzowanych w Kontrakcie lub podanych w powiadomieniu Inżyniera. Wykonawca będzie odpowiedzialny za poprawne usytuowanie wszystkich części Robót i naprawi każdy błąd w usytuowaniu, poziomach, wymiarach czy wyosiowaniu Robót.

Wykonawca dołoży wszelkich starań aby sprawdzić zgodność punktów, linii i poziomów odniesienia sprecyzowanych w Kontrakcie lub podanych w powiadomieniu Inżyniera zanim zostaną zastosowane.

Wystarczalność Ceny Oferty

3.6

Będzie się uważało, że Wykonawca:

- (a) uznał Cenę Oferty za poprawnie określoną,
  - (b) oparł Cenę Oferty na danych, interpretacjach, informacjach, inspekcjach, badaniach i upewnieniu się, co do wszystkich istotnych spraw, dotyczących Terenu Budowy.
-

Prawa przejazdu i urządzenia

3.7

Wykonawca poniesie wszelkie koszty i obciążenia z tytułu specjalnych i/lub czasowych praw przejazdu, których może potrzebować, włączając te dotyczące dostępu do Terenu Budowy. Wykonawca uzyska także na własne ryzyko i koszt, wszelkie dodatkowe urządzenia poza Terenem Budowy, których może potrzebować dla celów realizacji Robót.

Unikanie zakłócania**3.8**

Wykonawca nie będzie zakłócał:

- (a) porządku publicznego, lub
- (b) dostępu, użytkowania lub zajmowania wszystkich dróg, niezależnie czy są one publiczne, czy pozostają w posiadaniu Zamawiającego lub innych podmiotów.

Wykonawca zapłaci Zamawiającemu odszkodowanie i przejmie od niego odpowiedzialność materialną, w związku z wszystkimi odszkodowaniami, stratami i wydatkami (włącznie z opłatami sądowymi i innymi kosztami), wynikłymi z każdego takiego zakłócenia.

Trasa dostępu**3.9**

Będzie się uważało, że Wykonawca uznał trasy dostępu do Terenu Budowy za wystarczająco przydatne i dostępne. Wykonawca będzie stosował racjonalne środki, aby nie dopuścić do uszkodzenia jakiegokolwiek drogi przez ruch drogowy związany z działalnością Wykonawcy lub przez Personel Wykonawcy. Środki te będą obejmowały także właściwe użycie odpowiednich pojazdów i tras przejazdu.

Wyjąwszy przypadki, gdy jest inaczej podane w niniejszych Warunkach:

- (a) Wykonawca (w stosunkach między Stronami) będzie odpowiedzialny za utrzymanie w należyтым stanie technicznym (w szczególności wszelką konserwację i naprawy które mogą być wymagane) używanych przez niego tras dostępu;
  - (b) Wykonawca zapewni wszelkie znaki i urządzenia bezpieczeństwa ruchu wzdłuż tras dostępu i uzyska każde ewentualnie wymagane pozwolenie właściwych organów administracji publicznej na użytkowanie takich tras, znaków i urządzeń bezpieczeństwa ruchu
  - (c) Zamawiający nie będzie odpowiedzialny za zaspokojenie żadnych roszczeń, które mogą ewentualnie wyniknąć z używania jakiegokolwiek trasy dostępu lub dotyczyć jej w inny sposób;
  - (d) Zamawiający nie gwarantuje przydatności ani dostępności żadnej konkretnej trasy dostępu;
  - (e) Koszty wynikłe z nieprzydatności lub niedostępności tras dostępu, dla użytku wymaganego przez Wykonawcę, będą poniesione przez Wykonawcę.
-

Transport Dóbr**3.10**

Wykonawca będzie odpowiedzialny za zapakowanie, załadowanie, transport, odbiór, rozładowanie, magazynowanie i ochronę wszystkich Dóbr i innych rzeczy potrzebnych dla realizacji Robót.

Wykonawca zapłaci Zamawiającemu odszkodowanie i przejmie od niego odpowiedzialność materialną, w związku z wszystkimi odszkodowaniami, stratami i wydatkami (włącznie z opłatami sądowymi i innymi kosztami), wynikłymi z transportu Dóbr oraz będzie negocjował i pokrywał wszystkie roszczenia wynikające z tego transportu.

Sprzęt Wykonawcy**3.11**

Wykonawca będzie odpowiedzialny za cały Sprzęt Wykonawcy. Z chwilą wprowadzenia na Teren Budowy, Sprzęt Wykonawcy będzie uważany za przeznaczony wyłącznie do realizacji Robót. Wykonawca nie usunie żadnej większej pozycji Sprzętu Wykonawcy z Terenu Budowy bez uzyskania zgody Inżyniera. Jednakże zgoda nie będzie wymagana w przypadku pojazdów transportujących Dobra lub Personel Wykonawcy poza Teren Budowy.

Ochrona środowiska**3.12**

Wykonawca podejmie wszelkie kroki, aby chronić środowisko (zarówno na Terenie Budowy jak i poza nim) oraz ograniczać szkody i uciążliwości dla ludzi i własności, wynikające z zanieczyszczeń, hałasu i innych skutków prowadzonych przez niego działań.

Wykonawca zapewni, że emisje w powietrze oraz odpływy powierzchniowe i ścieki wynikłe z działań Wykonawcy nie przekroczą wartości podanych w Specyfikacji i nie przekroczą wartości określonych przepisami Prawa.

Raport o postępie pracy**3.13**

Miesięczne raporty o postępie Robót będą przygotowywane przez Wykonawcę i przedkładane Inżynierowi w dwóch egzemplarzach papierowych oraz w wersji elektronicznej. Pierwszy raport będzie obejmował okres do końca pierwszego miesiąca kalendarzowego po miesiącu, w którym miało miejsce rozpoczęcie Robót. Następnie raporty będą przedkładane comiesięcznie, do piątego dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego raport dotyczy - w wersji papierowej

---

oraz do drugiego dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego raport dotyczy - w wersji elektronicznej.

Raporty będą składane przez Wykonawcę do czasu Odbioru Końcowego potwierdzonego podpisaniem przez Strony Protokołem Końcowego Odbioru Robót.

Każdy raport będzie zawierał:

- (a) wykresy i opisy postępu Robót obejmujące każdy etap projektowania (jeśli jest), powstawania Dokumentów Wykonawcy, zamawiania wyrobu, dostawy na Teren Budowy, budowy, montażu, dokonywania prób, włącznie z takimi samymi czynnościami dla Robót realizowanych przez każdego Podwykonawcę;
- (b) prognozę płatności na kolejne miesiące pozostałe do zakończenia Robót, w rozbiciu na branże, a w przypadku wystąpienia również w rozbiciu na Roboty dodatkowe i Zamówienia uzupełniające;
- (c) fotografie przedstawiające stan zaawansowania Robót i postępu na Terenie Budowy;
- (d) dla wyrobu każdej głównej pozycji Urządzeń i Materiałów, nazwę producenta, miejsce wyrobu, procent zaawansowania, oraz faktyczne lub spodziewane daty:
  - (i) rozpoczęcia wyrobu
  - (ii) inspekcji Wykonawcy,
  - (iii) prób,
  - (iv) wysyłki i przybycia na Teren Budowy;
- (e) Wykonawca będzie przedkładał Inżynierowi szczegółowe informacje o liczbie osób w każdej grupie Personelu Wykonawcy oraz o liczbie Sprzętu Wykonawcy każdego typu na Terenie Budowy. Szczegółowe informacje będą przedkładane, w formie zatwierdzonej przez Inżyniera, w każdym miesiącu kalendarzowym do czasu Odbioru Końcowego potwierdzonego podpisaniem przez Strony Protokołem Końcowego Odbioru Robót.
- (f) kopię dokumentów zapewnienia jakości, wyników prób i atestów Materiałów
- (g) listę powiadomień, wysłanych na mocy Warunku 13 [*Rozstrzygnięcie sporów*]
- (h) dane dotyczące bezpieczeństwa, włączając szczegółowe informacje na temat niebezpiecznych zdarzeń i czynności odnoszących się do ochrony środowiska i kontaktów ze społeczeństwem;
- (i) porównanie faktycznego i planowanego postępu Robót, ze szczegółami wszelkich wydarzeń lub okoliczności, które mogłyby zagrozić ukończeniu Robót zgodnie z Kontraktem oraz środków przedsięwziętych (lub które mają być przedsięwzięte) w celu zapobieżenia opóźnieniom.
- (j) prognozę Wynagrodzenia umownego z wykazem zmian i korekt (jeżeli zachodzą przesłanki do jej ustalania), która powinna obejmować wszystkie pozycje określone w Warunku 8 [*Wycena*], Warunku 9 [*Zmiany i korekty*] i Warunku 13 [*Rozstrzygnięcie sporów*].

4. PERSONEL KIEROWNICZY I SIŁA ROBOCZA

Zatrudnianie personelu kierowniczego i siły roboczej

4.1

Warunki pracy i płacy wiążące Wykonawcę i Personel Wykonawcy traktowane są przez Zamawiającego jako sprawy wewnętrzne Wykonawcy, w które Zamawiający nie ingeruje i z tytułu których nie ponosi i nie będzie ponosił odpowiedzialności, z zastrzeżeniem poniższych zapisów Warunku 4.1.

Wykonawca oraz jego Podwykonawcy zatrudnią na stanowiskach związanych bezpośrednio z robotami budowlanymi na Terenie Budowy osoby przeznaczone do wykonywania czynności, wskazanych w opisie przedmiotu zamówienia, niezbędnych do realizacji Kontraktu w oparciu o umowę o pracę w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Wykonawca dostarczy Zamawiającemu w terminie **2 m-cy** od daty podpisania Umowy wykaz osób, wskazanych w opisie przedmiotu zamówienia, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Wykonawca oraz Personel Wykonawcy, w trakcie realizacji przedmiotu Umowy, w terminie 2 m-cy od dnia podpisania Umowy oraz na każde wezwanie Zamawiającego (w ciągu 7 dni od wezwania) zobowiązują się przedstawić bieżące dokumenty wskazane przez Zamawiającego potwierdzające, że przedmiot Umowy, w zakresie Robót na Terenie Budowy, jest wykonywany przez osoby, wskazane w opisie przedmiotu zamówienia, będące pracownikami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę. Dokumentami tymi są w szczególności: poświadczone za zgodność z oryginałem kopie umów o pracę, oświadczenie Wykonawcy lub

---

Podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę, zaświadczenia właściwego oddziału ZUS potwierdzające opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia osoby na podstawie umowy o pracę (wraz z informacją i liczbie odprowadzonych składek), dowody potwierdzające zgłoszenie pracowników przez Wykonawcę do ZUS oraz inne dokumenty - zawierające informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, tj. zanonimizowane z wyjątkiem imienia i nazwiska zatrudnionego pracownika, daty zawarcia umowy o pracę, rodzaju umowy o pracę oraz zakresu obowiązków pracownika.

Godziny pracy**4.2**

Wykonawca dostosuje czas pracy do potrzeb Kontraktu;

Zamawiający dopuszcza pracę w systemach wielozmianowych i/lub w dni wolne od pracy, jeżeli wydane decyzje administracyjne nie stanowią inaczej.

Pomieszczenia i urządzenia dla personelu kierowniczego i siły roboczej**4.3**

Jeżeli w Specyfikacji nie jest podane inaczej, to Wykonawca zapewni i będzie utrzymywał wszystkie potrzebne pomieszczenia i urządzenia, mieszkalne i socjalne, dla Personelu Wykonawcy. Na żądanie Zamawiającego Wykonawca zapewni, przygotuje i udostępni teren na zlokalizowanie zaplecza Inżyniera/Zamawiającego. Maksymalna powierzchnia terenu potrzebna pod zaplecze Inżyniera / Zamawiającego wyniesie 150m². Czas ewentualnego udostępnienia terenu pod zaplecze Inżyniera/Zamawiającego obejmuje okres od rozpoczęcia Robót do Odbioru Końcowego. Wykonawca nie pozwoli nikomu z Personelu Wykonawcy organizować jakichkolwiek tymczasowych czy stałych kwater mieszkalnych w budowlach, będących częścią Robót Stałych.

Zdrowie i bezpieczeństwo**4.4**

Wykonawca przez cały czas będzie podejmował wszelkie niezbędne środki ostrożności dla zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa Personelu Wykonawcy.

Kierownictwo Wykonawcy**4.5**

Podczas projektowania i realizacji Robót oraz tak długo później, jak będzie to konieczne do wypełnienia zobowiązań Wykonawcy, Wykonawca zapewni całe kierownictwo konieczne do planowania, organizacji, kierowania, zarządzania, inspekcji i dokonywania prób przy pracy.

Kierownictwo będzie sprawowane przez odpowiednią liczbę osób posiadających dostateczną znajomość języka polskiego oraz działań przewidzianych do prowadzenia (włącznie z wymaganymi metodami i technikami, zagrożeniami możliwymi do napotkania i metodami zapobiegania wypadkom) w celu prawidłowej i bezpiecznej realizacji Robót.

Personel Wykonawcy**4.6**

Personel Wykonawcy będzie posiadał odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie umożliwiające prawidłową realizację Robót. Inżynier może wymagać, aby Wykonawca usunął każdą osobę (lub spowodował jej usunięcie) zatrudnioną na Terenie Budowy lub przy Robotach, włącznie z Przedstawicielem Wykonawcy, która:

- (a) uporczywie nieodpowiednio się zachowuje lub wykazuje brak staranności,
- (b) wykonuje swoje obowiązki w sposób nieprawidłowy lub niedbały,
- (c) nie stosuje się do postanowień Kontraktu,
- (d) uporczywie postępuje w sposób szkodliwy dla bezpieczeństwa, zdrowia lub ochrony środowiska.

Jeżeli wystąpi taka okoliczność, to Wykonawca wyznaczy odpowiednią osobę na zastępstwo (lub spowoduje jej wyznaczenie). W przypadku gdy zastępstwo dotyczy osób wymienionych w warunkach udziału w postępowaniu w SIWZ, zmiana ta może nastąpić wyłącznie za zgodą Zamawiającego. Osoba wskazana na zastępstwo nie może mieć gorszych kwalifikacji tj. ma także spełniać wymagania określone w SIWZ.

Personel Wykonawcy zatwierdzony do realizacji nie będzie w okresie wykonywanych Robót podejmował jakiegokolwiek innej pracy kolidującej z realizacją Kontraktu.

Chuligańskie zachowanie**4.7**

Wykonawca przez cały czas będzie podejmował wszelkie środki ostrożności dla zapobieżenia jakimkolwiek niezgodnemu z prawem, nieobyczajnemu lub chuligańskiemu zachowaniu Personelu Wykonawcy, oraz dla zapewnienia spokoju i ochrony osób i własności na Terenie Budowy i w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

---

5. URZĄDZENIA, MATERIAŁY I WYKONAWSTWO

Sposób realizacji

5.1

Wykonawca będzie prowadził wyrób Urządzeń, pozyskiwanie i wyrób Materiałów, i całą inną realizację Robót we właściwy, profesjonalny i staranny sposób, zgodnie z uznaną dobrą praktyką, oraz przy użyciu urządzeń właściwie wyposażonych i Materiałów nie powodujących zagrożenia.

Próbki

5.2

Wykonawca przedłoży Inżynierowi do przeglądu następujące próbki Materiałów i odnośne informacje, w celu uzyskania uprzedniej jego zgody przed użyciem tych Materiałów w Robotach lub przy nich:

- (a) standardowe próbki producenta Materiałów i próbki wyspecyfikowane w Kontrakcie, wszystko na koszt Wykonawcy,
- (b) dodatkowe próbki, polecane przez Inżyniera.

Każda próbka będzie zaopatrzona w etykietę, wskazującą pochodzenie i zamierzone użycie w Robotach.

Inspekcja

5.3

Personel Zamawiającego we wszystkich momentach:

- (a) będzie miał pełny i nieograniczony dostęp do wszystkich części Terenu Budowy i do wszystkich miejsc, z których są uzyskiwane naturalne Materiały,
- (b) podczas pozyskiwania, wyrobu i budowy (na Terenie Budowy i gdziekolwiek indziej), będzie uprawniony do badania, inspekcji, pomiarów i dokonywania prób materiałów i wykonawstwa, oraz do sprawdzania postępu wyrobu Urządzeń oraz pozyskiwania i wyrobu Materiałów.

Wykonawca zapewni Personelowi Zamawiającego pełną możliwość wykonywania tych czynności, włącznie z zapewnieniem dostępu, urządzeń, pozwoleń i wyposażenia bezpieczeństwa. Żadna taka czynność nie zwolni Wykonawcy z jakiegokolwiek zobowiązania lub odpowiedzialności.

Wykonawca powiadomi Inżyniera, o gotowości Robót do kontroli zanim będą przykryte, umieszczone poza polem widzenia lub opakowane do przechowywania lub transportu. Wtedy Inżynier bez nieuzasadnionej zwłoki przeprowadzi badania, inspekcje, pomiary lub próby, albo bezzwłocznie powiadomi Wykonawcę o braku takiej konieczności.

Jeżeli Wykonawca nie powiadomi Inżyniera o gotowości Robót zanim będą przykryte, umieszczone poza polem widzenia lub opakowane do przechowywania lub transportu, to na żądanie i w czasie wymaganym przez Inżyniera, Wykonawca odkryje taką Robotę a następnie przywróci ją do poprzedniego stanu, wszystko na koszt Wykonawcy.

Dokonywanie prób

5.4

Niniejszy Warunek będzie miał zastosowanie do wszystkich prób wyspecyfikowanych w Kontrakcie.

Wykonawca zapewni całą aparaturę, pomoc, dokumenty i inne informacje, energię elektryczną, sprzęt, paliwo, środki zużywalne, przyrządy, siłę roboczą, materiały i stosownie wykwalifikowany i doświadczony personel kierowniczy, jakie są konieczne do sprawnego przeprowadzenia wyspecyfikowanych prób. Wykonawca uzgodni z Inżynierem czas i miejsce dokonania wyspecyfikowanych prób każdego z Urządzeń, Materiałów oraz innych części Robót.

Inżynier może zmienić miejsce lub szczegóły wyspecyfikowanych prób lub polecić Wykonawcy przeprowadzenie dodatkowych prób. Jeżeli te zmienione lub dodatkowe próby pokażą, że poddawane próbom Urządzenia, Materiały lub wykonawstwo nie są zgodne z Kontraktem, to koszt ich przeprowadzenia będzie poniesiony przez Wykonawcę, bez względu na inne postanowienia Kontraktu. W przypadku gdy będą zgodne z Kontraktem koszty prób poniesie Zamawiający w wysokości faktycznie poniesionych kosztów udokumentowanych stosownymi fakturami.

Inżynier przekaże Wykonawcy, z co najmniej 24-godzinnym wyprzedzeniem, powiadomienie o zamiarze obecności Inżyniera przy próbach. Jeżeli Inżynier nie będzie obecny w czasie i w miejscu uzgodnionym, to Wykonawca będzie mógł, chyba że Inżynier poleci inaczej, przystąpić do prób i próby te będą wtedy uważane za wykonane w obecności Inżyniera.

Wykonawca bezzwłocznie przekaże Inżynierowi sprawozdanie z przeprowadzonych prób. Gdy wyspecyfikowane próby zostaną przeprowadzone z wynikiem pozytywnym, Inżynier uzna świadectwo przeprowadzenia prób sporządzone przez Wykonawcę, lub sam wystawi mu w tym celu świadectwo.

Odrzucenie**5.5**

Jeżeli w rezultacie badania, inspekcji, pomiaru lub dokonania prób, jakiegokolwiek Urządzenia, Materiały czy Roboty będą uznane za wadliwe lub w inny sposób niezgodne z Kontraktem, to Inżynier będzie mógł takie Urządzenia, Materiały lub Roboty odrzucić dając Wykonawcy powiadomienie z przedstawieniem powodów. Wtedy Wykonawca bezzwłocznie usunie Wadę i zapewni, że odrzucona pozycja będzie odpowiadać wymaganiom Kontraktu.

Jeżeli Inżynier będzie wymagał, aby te Urządzenia, Materiały lub Roboty były ponownie poddane próbom, to próby będą powtórzone przy tych samych ustaleniach i warunkach. Jeżeli takie odrzucenie i powtórne dokonanie prób spowoduje, że Zamawiający poniesie dodatkowe koszty, to Wykonawca, z uwzględnieniem Warunku 13 [Rozstrzygnięcie sporów], zapłaci te koszty Zamawiającemu.

Prace zabezpieczające**5.6**

Bez względu na jakąkolwiek uprzednią próbę lub poświadczenie, Inżynier może polecić Wykonawcy:

- (a) usunąć z Terenu Budowy i zastąpić innymi wszelkie Urządzenia lub Materiały, które nie są zgodne z Kontraktem,
- (b) usunąć i ponownie wykonać każdą inną Robotę, która nie jest zgodna z Kontraktem,
- (c) wykonać każdą czynność, która jest pilnie wymagana dla bezpieczeństwa Robót, z powodu wypadku, zagrożenia bezpieczeństwa, nieprzewidzianego wydarzenia lub z innego tytułu.

Wykonawca zastosuje się do polecenia Inżyniera w czasie podanym w poleceniu, lub natychmiast, jeśli w poleceniu podana jest pilność wykonania czynności określonych w lit. (c) powyżej

Jeżeli Wykonawca nie zastosuje się do polecenia Inżyniera, to Zamawiający będzie uprawniony do zatrudnienia i opłacenia innych osób dla wykonania tej Roboty lub czynności. Poza zakresem, w jakim Wykonawca byłby uprawniony do płatności za tę pracę, Wykonawca zapłaci Zamawiającemu, z uwzględnieniem Warunku 13 [Rozstrzygnięcie sporów], wszystkie koszty wynikłe z tego niezastosowania się.

---

6. CZAS REALIZACJI PRZEDMIOTU UMOWY

Okresy Realizacji Przedmiotu Umowy**6.1**

Okres realizacji przedmiotu Umowy rozpoczyna się w dniu podpisania Umowy i obejmuje następujące okresy:

- Okres przed rozpoczęciem Robót, który rozpoczyna się od daty podpisania Umowy,
- Okres realizacji Robót, który liczony jest począwszy od dnia następnego po zakończeniu Okresu przed rozpoczęciem Robót,
- Okres po zakończeniu Robót, który liczony jest począwszy od dnia następnego po dniu zakończenia Robót.

Terminy realizacji poszczególnych Okresów są określone w Kontrakcie

---

Okres przed rozpoczęciem Robót**6.2**

Przed rozpoczęciem Robót Wykonawca zobowiązany jest w szczególności do:

- przejścia Terenu Budowy w zakresie określonym w SIWZ
- pozyskania we własnym zakresie i na własny koszt terenu na potrzeby lokalizacji zaplecza budowy i urządzeń zaplecza budowy, w sytuacji gdy Wykonawca chce je zlokalizować poza Terenem Budowy.
- pozyskania i uzgodnienia z właścicielami nieruchomości zlokalizowanych poza projektowanym pasem drogowym terminów i szczegółowego sposobu realizacji Robót budowlanych (tj. budowa/ przebudowa sieci uzbrojenia terenu, zjazdów, urządzeń wodnych lub melioracji

wodnych, rozbiórka istniejących obiektów budowlanych oraz budowa i rozbiórka tymczasowych obiektów budowlanych), przy założeniu uporządkowania terenu po zakończeniu tych Robót oraz doprowadzenia tego terenu do stanu poprzedniego, tj. przywrócenia takiego stanu zagospodarowania nieruchomości i struktury gleby, jakie istniały przed podjęciem przebudowy/budowy/rozbiórki, uwzględniając pozostawienie na tych nieruchomościach przebudowanych/wybudowanych sieci uzbrojenia terenu, zjazdów, urządzeń wodnych lub melioracji wodnych oraz rozbiórkę budynków i tymczasowych obiektów budowlanych. Koszty ewentualnego zajęcia (dzierżawy) terenu na czas

---

---

prowadzenia Robót oraz koszty ewentualnych odszkodowań za tymczasowe zajęcie terenu pod inwestycję oraz koszty szkód spowodowanych przez Wykonawcę poniesie Wykonawca bez udziału Zamawiającego.

- w przypadku prowadzenia robót polegających na budowie/przebudowie infrastruktury technicznej, zjazdów, urządzeń wodnych lub melioracji wodnych, rozbiórce istniejących obiektów budowlanych oraz budowie i rozbiórce tymczasowych obiektów budowlanych na działkach poza liniami rozgraniczającymi inwestycji, Wykonawca zobowiązany jest sporządzić dokumentację fotograficzną stanu nieruchomości przed rozpoczęciem ww. robót i po ich zakończeniu. Ponadto Wykonawca zobowiązany jest spisać protokół z właścicielem nieruchomości/użytkownikiem wieczystym potwierdzający przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego po wykonaniu ww. prac. Powyższe dokumenty tj. dokumentację fotograficzną, protokół wraz z fragmentem dokumentacji powykonawczej w zakresie ww. robót Wykonawca przekaze Zamawiającemu.
- przejęcia dokumentacji projektowej Zamawiającego,
- sporządzenia i uzgodnienia z Inżynierem harmonogramu Robót,
- sporządzenia Programów Zapewnienia Jakości (PZJ) w zakresie niezbędnym do rozpoczęcia Robót i uzgodnienia ich z Inżynierem,
- sporządzenia planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BIOZ)
- przekazanie Inżynierowi wykazu kierownictwa budowy i Robót wraz z dokumentami potwierdzającymi, posiadanie wymaganych Prawem uprawnień wraz z kompletem oświadczeń i dokumentów niezbędnych do zawiadomienie organu Nadzoru Budowlanego o planowanym terminie rozpoczęcia Robót,
- zorganizowania zaplecza budowy
- przekazania kosztorysów szczegółowych, zgodnie z Warunkiem 10.1 [Wynagrodzenie umowne] pkt. d),
- wykonanie prac przygotowawczych umożliwiających terminowe rozpoczęcie Robót.
- przekazania Zamawiającemu w terminie 5 dni od dnia podpisania Umowy wykazu osób wraz z kopią uprawnień budowlanych oraz zaświadczeń o przynależności do właściwej izby samorządu zawodowego, którym Wykonawca zamierza powierzyć obowiązek kierowania Robotami.

Okres realizacji Robót

6.3

W okresie realizacji Robót Wykonawca:

- zaktualizuje istniejące bądź pozyska wymagane opinie, uzgodnienia, zatwierdzenia i decyzje niezbędne do prawidłowego ukończenia Robót.
- wykona i ukończy Roboty oraz wykona inne czynności wymagane Umową niezbędne do prawidłowego wykonania Robót,
- sporządzi dokumentację powykonawczą wykonanej lub przebudowanej infrastruktury technicznej oraz elementów nie związanych z funkcjonowaniem drogi i przekaze ją odpowiednim podmiotom, którym zostaną przekazane do eksploatacji te elementy Robót.
- przeprowadzi przeglądy/odbory techniczne robót przy udziale odpowiednich podmiotów, którym zostaną przekazane do eksploatacji elementy Robót,
- zawiadomi wpisem do Dziennika Budowy o zakończeniu Robót.

Okres po zakończeniu Robót

6.4

W okresie po zakończeniu Robót Wykonawca zobowiązany jest w szczególności do:

- sporządzenia kompletnej dokumentacji powykonawczej i uzyskania zezwoleń na użytkowanie i/lub zawiadomienia właściwego organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy;
- rozliczenia końcowego Umowy.

Harmonogram

6.5

W ciągu 1 m-ca od daty podpisania Umowy Wykonawca przedłoży Inżynierowi szczegółowy harmonogram. Wykonawca zmierzał będzie do zmniejszenia uciążliwości Robót dla uczestników ruchu na istniejących drogach i użytkowników terenów przyległych do Terenu Budowy. Harmonogram będzie opracowywany w formie i szczególności uzgodnionej z Inżynierem. Wykonawca zobowiązany jest do składania propozycji aktualizacji harmonogramu na żądanie Zamawiającego lub Inżyniera w ciągu 7 dni od daty zgłoszenia takiej potrzeby. Wykonawca będzie także przedkładał skorygowany harmonogram, kiedykolwiek poprzedni harmonogram stanie się

---

niespójny z faktycznym postępowaniem Robót lub ze zobowiązaniami Wykonawcy.

Każdy harmonogram będzie zawierał:

- (a) kolejność, w jakiej Wykonawca zamierza prowadzić Roboty włączając przewidywane rozłożenie w czasie planowanych etapów Robót,
- (b) planowane etapy i terminy wprowadzania czasowych zmian w organizacji ruchu,
- (c) terminy wykonania dokumentacji powykonawczej wraz z geodezyjną inwentaryzacją powykonawczą naniesioną na mapę zasadniczą miasta,
- (d) planowane terminy oddawania do ruchu/użytkowania wykonanych elementów Robót.
- (e) plan finansowy określający płatności w okresach rozliczeniowych

Do harmonogramu lub jego aktualizacji Wykonawca dołączy opis, który będzie zawierał:

- (a) ogólny opis metod, które Wykonawca zamierza przyjąć i głównych etapów w realizacji Robót,
- (b) wykaz PZJ-tów, projektów czasowej organizacji ruchu, aktualizacji dokumentacji projektowej i innych dokumentów, do których sporządzenia Wykonawca jest zobowiązany wraz z planowanymi terminami ich wykonania,
- (c) wykaz Robót zleconych do wykonania podwykonawcom wraz z należnym podwykonawcom wynagrodzeniem,
- (d) wykaz dostawców wraz z informacją o planowanych terminach głównych dostaw Sprzętu, Urządzeń oraz Materiałów na Teren Budowy,

Jeżeli Inżynier, w ciągu 21 dni od otrzymania harmonogramu, nie przekaze Wykonawcy powiadomienia określającego zakres, w jakim harmonogram ten nie jest zgodny z Kontraktem, to Wykonawca będzie postępował zgodnie z tym harmonogramem, z uwzględnieniem innych jego zobowiązań według Kontraktu.

Wykonawca bezzwłocznie przekaze powiadomienie Inżynierowi o szczególnych, prawdopodobnych, przyszłych zdarzeniach lub okolicznościach, które mogą niekorzystnie wpłynąć na wykonanie Robót, zwiększyć Wynagrodzenie Umowne lub opóźnić realizację Robót wraz z szacowanym ich wpływem na termin zakończenia przedmiotu Umowy lub na Wynagrodzenie Umowne.

Jeżeli w jakimkolwiek momencie Inżynier przekaze Wykonawcy powiadomienie, że harmonogram jest niezgodny z Kontraktem lub nie jest spójny z faktycznym postępowaniem Robót i zobowiązaniami Wykonawcy, to Wykonawca przedłoży Inżynierowi uaktualniony harmonogram zgodnie z niniejszym Warunkiem.

Szybkość postępu pracy

6.6

Jeżeli w jakimkolwiek momencie:

- (a) faktyczny postęp realizacji Robót jest zbyt wolny, aby ukończenie nastąpiło w Okresie realizacji Robót, lub
- (b) postęp Robót opóźnia się (lub przewiduje się, że opóźni się) w stosunku do obowiązującego harmonogramu według Warunku 6.5 [*Harmonogram*], to wtedy Inżynier może polecić Wykonawcy przedłożenie Programu Naprawczego.

Program Naprawczy będzie zawierał:

- opis uaktualnionych metod, które Wykonawca proponuje przyjąć w celu przyspieszenia postępu i ukończenia Robót w terminie umownym,
- uaktualniony harmonogram, sporządzony według Warunku 6.5 [*Harmonogram*] uwzględniający zakończenie Robót w terminie Umownym.

Wykonawca przedstawi Program Naprawczy w ciągu 14 dni od daty otrzymania polecenia Inżyniera.

Jeżeli sytuacja określona w lit. (a) lub (b) powyżej, nastąpiła z winy Wykonawcy i jeżeli Inżynier nie powiadomi inaczej, to Wykonawca przyjmie uaktualnione metody realizacji Robót, które mogą wymagać zwiększenia godzin pracy i/lub liczby Personelu Wykonawcy i/lub Dóbr, na ryzyko i koszt Wykonawcy. Jeżeli metody te spowodują, że Zamawiający poniesie dodatkowe koszty, to Wykonawca, z uwzględnieniem Warunku 13 [*Rozstrzygnięcie sporów*], zapłaci te koszty Zamawiającemu, niezależnie od kar umownych za zwłokę (jeśli jest) według poniższego Warunku 6.7.

Kary Umowne

6.7

Zamawiającemu przysługują od Wykonawcy kary umowne za:

-
- (a) zwłokę w dotrzymaniu terminu zakończenia Robót w okresie realizacji Robót zgodnie z Warunkiem 6.3, w wysokości 0,02% Ceny Oferty, wskazanej w Umowie, za każdy dzień zwłoki,
- (b) zwłokę w usunięciu Wad w wysokości 0,02% Ceny Oferty wskazanej w Umowie za każdy dzień zwłoki liczony od upływu terminu określonego na usunięcie Wad,
- (c) za odstąpienie przez Zamawiającego od Umowy według Warunku 11.2 pkt 2 w wysokości 10% Ceny Oferty, wskazanej w Umowie;
- (d) Wykonawca jest zobowiązany do zapłaty kary umownej w wysokości 5000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych) za każdy stwierdzony przez Zamawiającego niżej wymieniony przypadek:
- 1) brak zapłaty lub nieterminowa zapłata wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym Podwykonawcom;
  - 2) nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany;
  - 3) nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub jej zmiany;
  - 4) nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi o wartości powyżej 50 000zł, , lub jej zmiany
  - 5) brak zmiany umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi o wartości powyżej 50 000 zł, w zakresie terminu zapłaty (w związku z art. 143b ust. 9 ustawy Pzp);
  - 6) brak zmiany umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w zakresie terminu zapłaty;
  - 7) nieprzedstawienie w terminie wskazanym w Warunku 4.1 wykazu osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy lub za każdy przypadek nieterminowego przedstawienia dokumentów potwierdzających zatrudnienie pracowników na podstawie umowy o pracę w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Całkowita wysokość kar z tytułów wymienionych w lit. a, b, d, powyżej nie przekroczy 20 % Ceny Oferty wskazanej w Umowie.

Zapłata przez Wykonawcę kar umownych nie wyklucza dochodzenia przez Zamawiającego odszkodowania uzupełniającego, przenoszącego wysokość zastrzeżonych w Warunku 6.7 kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej przez Zamawiającego szkody.

Zapłata przez Wykonawcę kary umownej nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia Robót, ani też z żadnych innych obowiązków lub zobowiązań określonych Umową lub z niej wynikających.

Zawieszenie Robót

6.8

Inżynier może w uzasadnionych przypadkach polecić, aby Wykonawca zawiesił prowadzenie części lub całości Robót. W trakcie takiego zawieszenia, Wykonawca będzie chronił, składował i zabezpieczał odpowiednią część lub całość Robót dla uniknięcia jakiegokolwiek obniżenia jakości, straty lub szkody.

O zawieszeniu prowadzenia części lub całości Robót Wykonawca powiadomi Zamawiającego.

Konsekwencje zawieszenia

6.9

Jeżeli Wykonawca dozna opóźnienia, wykonując polecenia Inżyniera według Warunku 6.8 [Zawieszenie Robót] to po otrzymaniu pozwolenia lub polecenia przystąpienia do realizacji Robót wydane przez Inżyniera, Wykonawca ponownie podejmie realizację Robót i powiadomi Inżyniera o opóźnieniu oraz będzie uprawniony do przedłużenia Okresu realizacji Robót w związku z tym opóźnieniem, jeśli zakończenie części lub całości Robót jest opóźnione lub przewiduje się, że będzie opóźnione. Jeżeli Wykonawca ponosi odpowiedzialność za zawieszenie prowadzenia części lub całości Robót, to w zakresie wskazanym w poleceniu Inżyniera, według Warunku 6.8 [Zawieszenie Robót] nie będzie uprawniony do przedłużenia Okresu realizacji Robót, w związku z poprawianiem następstw zastosowania wadliwego projektu, wykonawstwa lub materiałów Wykonawcy, lub zaniedbania przez Wykonawcę ochrony, składowania lub zabezpieczania.

Wznowienie Robót**6.10**

Po otrzymaniu pozwolenia lub polecenia przystąpienia do realizacji Robót wydanego przez Inżyniera, Wykonawca i Inżynier wspólnie zbadają Roboty oraz Urządzenia i Materiały, na które miało wpływ zawieszenie. Wykonawca poprawi każde obniżenie jakości lub Wadę, lub naprawi jakąkolwiek stratę w Robotach, Urządzeniach lub Materiałach, która nastąpiła podczas zawieszenia.

---

7. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA WADY

Rękojmia**7.1**

Wykonawca udziela rękojmi za Wady przedmiotu Umowy, w tym Dokumentów Wykonawcy oraz dokumentacji projektowej, do której sporządzenia został zobowiązany zgodnie z warunkami określonymi w Kontrakcie. Długość Okresu Rękojmi określa Kontrakt - rozpoczyna się on w dniu podpisania przez Strony Protokołu Końcowego Odbioru Robót, a kończy z chwilą podpisania przez Strony Protokołu Ostatecznego Odbioru Robót.

W Okresie Rękojmi Wykonawca jest obowiązany do nieodpłatnego usuwania Wad ujawnionych w trakcie i po Odbiorze Końcowym przedmiotu Umowy. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu rękojmi za Wady także po upływie Okresu Rękojmi, jeżeli Zamawiający zgłosił Wadę przed upływem Okresu Rękojmi.

Zamawiający będzie uprawniony, do przedłużenia Okresu Rękojmi o okres, w którym przedmiot Umowy, Dokumenty Wykonawcy i dokumentacja projektowa sporządzona przez Wykonawcę nie mogą być używane do zamierzonych celów, z powodu Wad.

W przypadku zwłoki Wykonawcy w usunięciu Wad, Zamawiający ma prawo do zlecenia wykonania zastępczego ich usunięcia innemu wykonawcy, a koszt wykonania zastępczego pokryty zostanie z odpowiedniej części Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy z tytułu rękojmi.

W przypadku, gdy koszty usunięcia Wad przekroczą kwotę z odpowiedniej części Zabezpieczenia Należytego Wykonania Umowy z tytułu rękojmi, Wykonawca zobowiązany jest do pokrycia różnicy pomiędzy kosztami Robót lub innych czynności do wykonania których zobowiązany był Wykonawca zgodnie z Kontraktem, a wielkością zabezpieczenia z tytułu rękojmi.

Wykonawca zwróci Zamawiającemu koszty, jakie Zamawiający poniósł w związku z wystąpieniem przerw w wykonywanych Robotach, jeżeli przerwy te powstały z powodu Wad ujawnionych w Robotach lub innych czynnościach do wykonania których zobowiązany był Wykonawca zgodnie z Kontraktem.

O zauważonych Wadach Inżynier lub Zamawiający zawiadomi Wykonawcę niezwłocznie po ich ujawnieniu. Zamawiający lub Inżynier wyznaczy termin usunięcia Wad z uwzględnieniem możliwości technologicznych usunięcia Wad i przy zachowaniu zasad sztuki budowlanej. Wyznaczony czas na usunięcie Wady nie wpływa na wydłużenie Okresu Realizacji Umowy.

Gwarancja**7.2**

Jeżeli jakkolwiek gwarancja udzielona przez producenta, na jakiegokolwiek Materiały lub Urządzenia, zostanie wystawiona na okres dłuższy niż Okres Rękojmi, Wykonawca w dacie Odbioru Ostatecznego przekaże Zamawiającemu dokument takiej gwarancji oraz przeniesie na Zamawiającego prawa wynikające z gwarancji.

Odbiory robót**7.3**

Odbiór Końcowy - czynność polegająca na finalnej ocenie wykonanych Robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości a także innych czynności do których zobowiązanych został Wykonawca warunkami Umowy, potwierdzająca zakończenie Kontraktu z wyłączeniem zobowiązań Wykonawcy w Okresie Rękojmi. W jej toku powstaje „Protokół Końcowego Odbioru Robót”.

Odbiór Ostateczny - czynność polegająca na ocenie wykonanych robót związanych z usunięciem Wad stwierdzonych przy Odbiorze Końcowym i zgłoszonych w Okresie Rękojmi, potwierdzająca zakończenie Okresu Rękojmi. W jej toku powstaje Protokół Ostatecznego Odbioru Robót. Odbiór Częściowy czynność prowadzona w okresie Realizacji Robót polegająca na ocenie rzeczywistego wykonania części Robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości. W jej toku powstaje Protokół Częściowego Odbioru Robót.

Odbiory częściowe, Odbiór Końcowy, Odbiór Ostateczny dokonywane będą komisyjnie z udziałem przedstawicieli Wykonawcy, Inżyniera i Zamawiającego. Wykonawca zgłosi Inżynierowi i Zamawiającemu gotowość do Odbioru Końcowego lub Odbioru Ostatecznego w formie pisemnej. Zamawiający, po uzyskaniu potwierdzenia Inżyniera o gotowości Robót do odbioru powiadomi Wykonawcę pisemnie o terminie Odbioru Końcowego lub Odbioru Ostatecznego a Wykonawca w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego będzie uczestniczył w tych odbiorach.

Wycena

8.1

1. Rozliczenie wynagrodzenia Wykonawcy za **przedmiot Umowy** nastąpi na podstawie prawidłowo wystawionych faktur VAT. Podstawą wystawienia faktur VAT są podpisane przez Stronę Protokoły Częściowego Odbioru Robót lub Protokół/oły Końcowego Odbioru Robót.
2. Rozliczenie **przedmiotu Umowy**:
  - 1) za Roboty ujęte w kosztorysach złożonych wraz z Ofertą sporządzonych na podstawie przedmiaru Robót nastąpi wg zasad dla wynagrodzenia kosztorysowego (obmiarowego), na podstawie kosztorysu powykonawczego,
  - 2) za dokumentację projektową (której zakres został określony w SIWZ), nastąpi na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego, za cenę wskazaną w Ofercie. W razie wystąpienia istotnej okoliczności powodującej, że wykonanie w/w dokumentacji nie będzie służyło interesowi publicznemu i/lub będzie bezprzedmiotowe i/lub nie będzie zasadne do prawidłowego wykonania przedmiotu Umowy, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, Zamawiający może odstąpić od jej wykonania. W powyższym przypadku Wykonawca może żądać wynagrodzenia po udokumentowaniu poniesionych kosztów stosownie do zaawansowania prac. Zamawiający może odstąpić od wykonania dokumentacji projektowej w terminie 30 dni od daty powzięcia wiadomości o wystąpieniu wyżej wskazanych okoliczności.
3. Zasady wyceny i rozliczenia **Zamówień Uzupełniających**
  - 1) W przypadku wystąpienia Zamówień Uzupełniających, Zamawiający indywidualnie rozpatrzy możliwość zlecenia wykonania zamówienia temu samemu Wykonawcy zgodnie z Ustawą Pzp,
  - 2) W przypadku stwierdzenia konieczności udzielenia Wykonawcy Zamówienia Uzupełniającego, Wykonawca przygotowuje projekt protokołu konieczności wraz z przedmiarem robót objętych Zamówieniem Uzupełniającym oraz wyceną tych robót, niezbędną dokumentację projektową wraz ze Specyfikacjami, która musi być uzgodniona z Projektantem. Wycena robót objętych Zamówieniem Uzupełniającym sporządzona zostanie na podstawie cen jednostkowych określonych w kosztorysie złożonym wraz z Ofertą.

Roboty, dla których nie określono cen jednostkowych, będą w całości lub części rozliczane poprzez przyporządkowanie ich do określonych pozycji ww. kosztorysu, tj. do pozycji których charakter opisu dla danego asortymentu robót jest najbliższy opisowi określonej pozycji kosztorysu złożonego wraz z Ofertą z uwzględnieniem rozbicia takiej jednostkowej ceny zagregowanej.

Roboty, dla których nie określono cen jednostkowych w kosztorysie złożonym wraz z Ofertą, których w żaden sposób nie da się przyporządkować do pozycji ujętych w kosztorysie jw. będą rozliczane na podstawie czynników cenotwórczych nie wyższych od średnich, publikowanych w Wydawnictwie SEKOCENBUD, obowiązujących w danym okresie rozliczeniowym. Dla materiałów, sprzętu i transportu, dla których ceny nie zostały określone w kosztorysach złożonych wraz z Ofertą – cen nie wyższych od średnich cen materiałów, sprzętu i transportu publikowanych w Wydawnictwie SEKOCENBUD obowiązujących w danym okresie rozliczeniowym, w którym kalkulacja jest sporządzana oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót, dla których nie określono nakładów rzeczowych w KNR, wg innych ogólnie stosowanych katalogów lub nakładów własnych Wykonawcy zaakceptowanych przez Zamawiającego.

Dla materiałów, które nie występują w Wydawnictwie SEKOCENBUD w danym okresie rozliczeniowym, należy przedstawić fakturę zakupu.

Kosztorys sporządzony przez Wykonawcę będzie podstawą negocjacji, o których mowa w pkt. 3) poniżej.

Wartość dokumentacji projektowej niezbędnej do wykonania robót, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego punktu, zostanie ustalona zgodnie z zasadami określonymi w § 10 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym,
  - 3) W przypadku wystąpienia Zamówień Uzupełniających Inżynier zweryfikuje przygotowany przez Wykonawcę projekt protokołu konieczności robót objętych Zamówieniem Uzupełniającym wraz z przedmiarem tych robót oraz ich wycenę.

Inżynier po weryfikacji prześle wraz z rekomendacją powyższe dokumenty Zamawiającemu celem ich zatwierdzenia.

Zamawiający udzieli Zamówienia Uzupełniającego po przeprowadzeniu negocjacji z Wykonawcą zgodnie z Ustawą Pzp.

4. Zasady wyceny i rozliczenia **Robót zamiennych**:

1) Zamawiający dopuszcza możliwość wykonania Robót zamiennych, polegających na wprowadzeniu odmiennego rozwiązania w stosunku do rozwiązania przewidzianego w Umowie w szczególności przez wykorzystanie innych materiałów, technologii czy urządzeń. Roboty zamienne muszą być wykonywane w miejsce robót pierwotnie przewidzianych w Umowie a nie dodatkowo. Roboty zamienne nie stanowią Robót dodatkowych bądź Zamówień Uzupełniających.

2) W przypadku stwierdzenia konieczności wykonania Robót zamiennych Wykonawca przygotowuje projekt protokołu konieczności wraz z przedmiarem robót zamiennych oraz wyceną Robót zamiennych, niezbędną dokumentację projektową wraz ze Specyfikacjami, która musi być uzgodniona z Projektantem.

3) Wycena Robót zamiennych (kosztorys różnicowy) sporządzona zostanie na podstawie cen jednostkowych określonych w kosztorysie złożonym wraz z Ofertą.

Roboty, dla których nie określono cen jednostkowych, będą w całości lub części rozliczane poprzez przyporządkowanie ich do określonych pozycji ww. kosztorysu, tj. do pozycji których charakter opisu dla danego asortymentu robót jest najbliższy opisowi określonej pozycji kosztorysu złożonego wraz z Ofertą, z uwzględnieniem rozbicia takiej jednostkowej ceny zagregowanej.

Roboty, dla których nie określono cen jednostkowych w kosztorysie złożonym wraz z Ofertą których w żaden sposób nie da się przyporządkować do pozycji ujętych w kosztorysie jw. będą rozliczane na podstawie czynników cenotwórczych nie wyższych od średnich, publikowanych w Wydawnictwie SEKOCENBUD, obowiązujących w danym okresie rozliczeniowym. Dla materiałów, sprzętu i transportu, dla których ceny nie zostały określone w kosztorysach złożonych wraz z Ofertą – cen nie wyższych od średnich cen materiałów, sprzętu i transportu publikowanych w Wydawnictwie SEKOCENBUD obowiązujących w danym okresie rozliczeniowym, w którym kalkulacja jest sporządzana oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót, dla których nie określono nakładów rzeczowych w KNR, wg innych ogólnie stosowanych katalogów lub nakładów własnych Wykonawcy zaakceptowanych przez Zamawiającego. Kalkulacja sporządzona przez Wykonawcę może podlegać negocjacom.

Dla materiałów, które nie występują w Wydawnictwie SEKOCENBUD w danym okresie rozliczeniowym, należy przedstawić fakturę zakupu.

4) Wartość dokumentacji projektowej niezbędnej do wykonania robót, o której mowa w pkt 2) powyżej, zostanie ustalona zgodnie z zasadami określonymi w § 10 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym. W przypadku gdy zamiana miałyby polegać na pominięciu jakiegokolwiek części Robót, Wykonawca przygotowuje wycenę wskazującą o ile i w jaki sposób, w związku z pominięciem danej części Robót, Wynagrodzenie Umowne za wykonanie przedmiotu Umowy ulegnie zmniejszeniu.

5) W przypadku wystąpienia Robót Zamiennych Inżynier zweryfikuje przygotowany przez Wykonawcę projekt protokołu konieczności wraz z przedmiarem robót zamiennych oraz wyceną Robót zamiennych (kosztorys różnicowy).

Inżynier po weryfikacji prześle wraz z rekomendacją powyższe dokumenty Zamawiającemu celem ich zatwierdzenia.

Roboty zamienne mogą być wykonane wyłącznie po uprzednim uzgodnieniu z Zamawiającym. Podstawą wykonania Robót zamiennych będzie protokół konieczności oraz kosztorys różnicowy zaakceptowany przez Zamawiającego. Protokół konieczności będzie zawierał kontrasygnatę Głównego Księgowego ZMID.

6) Odbiór Robót zamiennych nastąpi zgodnie w warunkami Kontraktu przypisanymi dla Robót. Podstawą odbioru Robót zamiennych będzie obmiar wykonanych Robót wraz z wyceną kosztorysową (kosztorys różnicowy) sporządzoną przez Wykonawcę zaakceptowaną przez Zamawiającego,

7) Jeżeli dokonanie zamiany, będzie wymagało uzyskania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę, obowiązek uzyskania takiej decyzji będzie spoczywał na Wykonawcy. Zamawiający będzie współpracował z Wykonawcą w zakresie uzyskania takiej decyzji.

---

8) Po wykonaniu Robót zamiennych Zamawiający może sporządzić aneks do Umowy o charakterze porządkującym

5. Zasady wyceny i rozliczenia **Robót dodatkowych objętych Kontraktem:**

- 1) Zamawiający dopuszcza możliwość wykonania robót dodatkowych objętych Kontraktem w szczególności objętych dokumentacją projektową, specyfikacjami technicznymi a nie uwzględnionych w przedmiarze Robót. tj. robót które nie stanowią Robót zamiennych bądź Zamówień Uzupełniających.
- 2) W przypadku stwierdzenia konieczności wykonania Robót dodatkowych, Wykonawca przygotowuje projekt protokołu konieczności wraz z przedmiarem Robót dodatkowych oraz wyceną Robót dodatkowych, niezbędną dokumentację projektową wraz ze Specyfikacjami, która musi być uzgodniona z Projektantem.

Wycena Robót dodatkowych sporządzona zostanie na podstawie cen jednostkowych określonych w kosztorysie złożonym wraz z Ofertą.

Roboty, dla których nie określono cen jednostkowych, będą w całości lub części rozliczane poprzez przyporządkowanie ich do określonych pozycji ww. kosztorysu, tj. do pozycji których charakter opisu dla danego asortymentu robót jest najbliższy opisowi określonej pozycji kosztorysu złożonego wraz z Ofertą z uwzględnieniem rozbitcia takiej jednostkowej ceny zagregowanej.

Roboty, dla których nie określono cen jednostkowych w kosztorysie złożonym wraz z Ofertą, których w żaden sposób nie da się przyporządkować do pozycji ujętych w kosztorysie jw. będą rozliczane na podstawie czynników cenotwórczych nie wyższych od średnich, publikowanych w Wydawnictwie SEKOCENBUD, obowiązujących w danym okresie rozliczeniowym. Dla materiałów, sprzętu i transportu, dla których ceny nie zostały określone w kosztorysach złożonych wraz z Ofertą – cen nie wyższych od średnich cen materiałów, sprzętu i transportu publikowanych w Wydawnictwie SEKOCENBUD obowiązujących w danym okresie rozliczeniowym, w którym kalkulacja jest sporządzana oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót, dla których nie określono nakładów rzeczowych w KNR, wg innych ogólnie stosowanych katalogów lub nakładów własnych Wykonawcy zaakceptowanych przez Zamawiającego. Kalkulacja sporządzona przez Wykonawcę może podlegać negocjacom.

Dla materiałów, które nie występują w Wydawnictwie SEKOCENBUD w danym okresie rozliczeniowym, należy przedstawić fakturę zakupu.

Wartość dokumentacji projektowej niezbędnej do wykonania robót, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego punktu, zostanie ustalona zgodnie z zasadami określonymi w § 10 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym.

- 3) W przypadku wystąpienia Robót dodatkowych Inżynier zweryfikuje przygotowany przez Wykonawcę projekt protokołu konieczności wraz z przedmiarem Robót dodatkowych oraz wyceną Robót dodatkowych.

Inżynier po weryfikacji przekaże wraz z rekomendacją powyższe dokumenty Zamawiającemu celem ich zatwierdzenia.

Wszelkie Roboty dodatkowe mogą być wykonane wyłącznie po uprzednim uzgodnieniu z Zamawiającym. Podstawą wykonania Robót dodatkowych z zastrzeżeniem pkt 4 poniżej będzie, zawierający kontrasygnatę Głównego Księgowego ZMID i zatwierdzony przez Zamawiającego protokół konieczności oraz kosztorys tych robót.

Po wykonaniu Robót dodatkowych z zastrzeżeniem pkt 4 poniżej, Zamawiający może sporządzić aneks do Umowy o charakterze porządkującym.

- 4) Podstawą wykonania Robót dodatkowych nieobjętych Kontraktem a niezbędnych do jej prawidłowego wykonania będzie podpisany przez Strony aneks do Umowy zgodnie z Warunkiem 9.1 i 9.2
- 5) Odbiór Robót dodatkowych nastąpi zgodnie w warunkami Kontraktu przypisanymi dla Robót. Podstawą odbioru Robót dodatkowych będzie obmiar wykonanych Robót dodatkowych wraz z wyceną kosztorysową sporządzoną przez Wykonawcę zaakceptowaną przez Zamawiającego.

Prawo do zmieniania

9.1

Zamawiający dopuszcza w trakcie realizacji Robót, na podstawie art. 144 Ustawy Pzp Zmiany postanowień zawartego między Stronami Kontraktu w stosunku do treści Oferty Wykonawcy.

Wypełniając przesłankę art. 144 ust 1 pkt 1 Ustawy Pzp Zamawiający określa zakres, charakter oraz warunki wprowadzenia zmian:

1. Nieujęte (niezinwentaryzowane) uzbrojenie podziemne terenu, które nie zostało uwzględnione na mapach do celów projektowych, poprzez zmianę terminu realizacji Robót i/lub wynagrodzenia umownego.
2. Związane z zawieszeniem Robót przez instytucje zewnętrzne, poprzez zmianę terminu realizacji Robót.
3. Związane z odkryciem w gruncie przedmiotów niemożliwych do zidentyfikowania przed przystąpieniem do Robót takich jak m.in. głązy narzutowe, niewybuchy, przedmioty wymagające ochrony Konserwatora Zabytków, poprzez zmianę terminu realizacji Robót i/lub wynagrodzenia umownego.
4. Wynikające z konieczności dokonywania zmian, aktualizacji, uzgodnień budowlanych w projektach budowlanych, wykonawczych lub technologicznych, w szczególności: czasowa organizacja ruchu, projekt posadowienia, zmiany konstrukcyjne w projektach poprzez zmianę terminu realizacji Robót i/lub wynagrodzenia umownego.
5. Związane z koniecznością realizacji postulatów nie uwzględnionych na etapie projektowania, a ze względów społecznych koniecznych do spełnienia, poprzez zmianę terminu realizacji Robót i/lub wynagrodzenia umownego.
6. Wynikające z nieprzewidzianych sytuacji takich jak kolizje transportowe, komunikacyjne powodujące zniszczenia, uszkodzenia, wymagające naprawy wpływające na zmianę terminu realizacji Robót, poprzez zmianę terminu realizacji Robót.
7. W przypadku wystąpienia siły wyższej poprzez zmianę terminu realizacji Robót i/lub wynagrodzenia umownego.
  - 1) Siła wyższa jest to zdarzenie, którego Strony nie mogły przewidzieć, któremu nie mogły zapobiec ani któremu nie mogą przeciwdziałać, a które uniemożliwia Wykonawcy wykonanie w części lub całości jego zobowiązań.
  - 2) Siła wyższa obejmuje następujące zdarzenia:
    - (a) wojna, działania wojenne, działania wrogów zewnętrznych;
    - (b) terroryzm, rewolucja, przewrót wojskowy lub cywilny, wojna domowa;
    - (c) skutki zastosowania amunicji wojskowej, materiałów wybuchowych, skażenie radioaktywne, z wyjątkiem tych które mogą być spowodowane użyciem ich przez Wykonawcę;
    - (d) klęski żywiołowe, jak huragany, powodzie, trzęsienie ziemi;
    - (e) bunt, niepokoje, strajki, okupacje budowy przez osoby inne niż Personel Wykonawcy;
8. Związane z ewentualnymi pomyłkami i brakami w wielobranżowej dokumentacji oraz związanych z nią przedmiarach robót, na podstawie, której realizowany jest przedmiot Umowy, poprzez zmianę terminu realizacji Robót i/lub wynagrodzenia umownego.
9. W przypadku wystąpienia:
  - Robót dodatkowych w rozumieniu art. 144 ust 1 pkt 2 Ustawy Pzp poprzez zmianę terminu realizacji Robót i/lub wynagrodzenia umownego, z zastrzeżeniem treści Warunku 8.1 ust 5.
  - Robót dodatkowych w rozumieniu Warunku 8.1 ust 5 poprzez zmianę terminu realizacji Robót;
  - Robót zamiennych w rozumieniu Warunku 8.1 ust 4 poprzez zmianę terminu realizacji Robót;
10. W uzasadnionych przypadkach, na żądanie Zamawiającego, dopuszcza się podział przedmiotu Umowy na odrębne przedmioty Odbioru Końcowego lub Odbioru Ostatecznego. W tym przypadku warunki niniejszego Kontraktu stosuje się odpowiednio do tych przedmiotów Odbioru Końcowego lub Odbioru Ostatecznego (za wyjątkiem warunku dotyczącego zabezpieczenia należytego wykonania umowy).

11. W przypadku ponadprzeciętnego czasu trwania procedur administracyjnych, poprzez zmianę terminu realizacji Robót.
12. Przy wyjątkowo niesprzyjających warunkach atmosferycznych uniemożliwiających prawidłowe wykonywanie Robót, poprzez zmianę terminu realizacji Robót.
Przez wyjątkowo niesprzyjające warunki atmosferyczne rozumie się takie, które za względu na wymogi technologiczne determinujące wykonanie poszczególnych robót, skutkują wstrzymaniem prowadzenia tychże robót, a ilość dni występowania wyjątkowo niesprzyjających warunków atmosferycznych lub intensywność opadów skutkująca przeszkodami, o których mowa wyżej jest większa od średniej z ostatniego pięciolecia licząc wstecz od daty złożenia Oferty. Okresem porównawczym będzie miesiąc.
13. W przypadku, gdy zapewnienie odpowiednich warunków pracy Personelowi Zamawiającego i/lub jakimkolwiek innym wykonawcom zatrudnionym przez Zamawiającego i/lub personelowi wszelkich prawnie ustanowionych władz publicznych, będzie przyczyną poniesienia nieprzewidzianych kosztów przez Wykonawcę, poprzez zmianę wynagrodzenia umownego o ten koszt.
14. W przypadku błędu w elementach odniesienia (błąd w usytuowaniu, poziomach, wymiarach czy wyosiowaniu Robót), których Wykonawca nie był w stanie wykryć wcześniej, poprzez zmianę terminu realizacji i/lub zmianę wynagrodzenia umownego o koszt jaki poniósł z tego tytułu Wykonawca.
15. W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych „warunków fizycznych” definiowanych jako naturalne i wytworzone przez człowieka warunki fizyczne oraz inne fizyczne przeszkody i zanieczyszczenia, które napotyka Wykonawca na Terenie Budowy przy realizacji Robót, włączając warunki podpowierzchniowe i hydrologiczne, ale wyłączając warunki klimatyczne, poprzez zmianę terminu realizacji Robót i/lub zmianę wynagrodzenia umownego o koszt jaki poniósł z tego tytułu Wykonawca.
16. W przypadku jakiegokolwiek opóźnienia, utrudnienia lub uniemożliwienia, spowodowanego przez Zamawiającego, lub Personel Zamawiającego lub innych wykonawców Zamawiającego na Terenie Budowy, lub możliwe im do przypisania, poprzez zmianę terminu realizacji Robót.
17. Z powodu Nieprzewidywalnych braków możliwości zatrudnienia Personelu Wykonawcy lub dostępności Dóbr, spowodowane przez epidemię lub działania rządowe poprzez zmianę terminu realizacji Robót.
18. W przypadku opóźnienia lub przerwania Robót z powodu opóźnienia dostarczenia Wykonawcy jakiegokolwiek Rysunku lub instrukcji poprzez zmianę terminu realizacji Robót.
19. W przypadku wystąpienia którejkolwiek z następujących okoliczności:
  - a) konieczność zapewnienia bezpieczeństwa lub zapobieżenie awarii
  - b) dostosowanie Dokumentacji Projektowej do zasad wiedzy technicznej lub usunięcie kolizji;
  - c) będzie to konieczne ze względu na zmianę przepisów Prawa;
  - d) spowoduje przyspieszenie ukończenia Robót lub usprawni proces budowy;
  - e) będzie niezbędne do ukończenia Robót;
  - f) zmniejszy Zamawiającemu koszty realizacji, konserwacji lub eksploatacji Robót;
  - g) poprawi użyteczność Robót;
  - h) dostarczy Zamawiającemu pożytku;poprzez zmianę terminu realizacji Robót i/lub zmianę wynagrodzenia umownego.
20. Na zgodny wniosek Stron obiektywnie uzasadniony koniecznością w zakresie zmiany terminu realizacji Robót.
21. W przypadku gdy warunki wynikające z umowy o dofinansowanie projektu ze środków UE nie były znane na etapie składania ofert, Zamawiający przewiduje możliwość zmiany Kontraktu poprzez zmianę wynagrodzenia umownego, w zakresie obowiązków wynikających z zawartej umowy o dofinansowanie projektu ze środków UE po wcześniejszych negocjacjach z Wykonawcą.
22. Po wykonaniu Robót zamiennych lub Robót dodatkowych, o których mowa w Warunku 8.1 ust 4 i 5 Zamawiający może sporządzić aneks do Umowy o charakterze porządkującym.
23. Zamawiający ma prawo zmniejszyć zakres Umowy dotyczący robót każdego Współzamawiającego/ych, których szczegółowy zakres jest określony w dokumentacji projektowej, opisie przedmiotu zamówienia oraz kosztorysach ofertowych sporządzonych przez Współzamawiającego/ych. W przypadku zaistnienia w/w okoliczności Zamawiający

---

przewiduje zmianę Kontraktu poprzez zmianę Wynagrodzenia umownego i/lub Okresu realizacji Robót.

Procedura zmiany

9.2

W przypadku wystąpienia którejkolwiek okoliczności opisanej powyżej, Wykonawca przygotowuje i przedstawi do weryfikacji Inżynierowi protokół konieczności, który będzie zawierał co najmniej następujące elementy:

- a) opis proponowanej Roboty do wykonania,
- b) uzasadnienie konieczności wprowadzenia zmiany,
- c) wycenę sporządzoną na zasadach opisanych w Warunku 8.1 [Wycena] wraz z rozwinięciem kosztorysów na kosztorysy szczegółowe dla nowych pozycji kosztorysowych;
- d) wpływ wprowadzenia zmiany na Kontrakt, w szczególności na termin wykonania Umowy i/lub Wynagrodzenie umowne;
- e) uzasadnienie pod względem zgodności z Kontraktem i obowiązującymi przepisami, w tym zgodności z Ustawą Pzp,
- f) informację o koniecznych modyfikacjach w dokumentacji projektowej wraz ze stanowiskiem Projektanta odnośnie proponowanej Zmiany oraz uzyskanych uzgodnieniach i decyzjach administracyjnych (jeśli dotyczy).

Zatwierdzony przez Zamawiającego, Protokół konieczności będzie podstawą do podpisania aneksu do umowy.

Jeżeli proponowana Zmiana, obejmuje także zmianę w Dokumentacji Projektowej części Robót Stałych, to wtedy Wykonawca będzie projektował tę część. Koszty wykonania dokumentacji zostaną ujęte w wycenie proponowanej Zmiany.

Korekty

9.3

Zamawiający dopuszcza możliwość zawarcia aneksu o charakterze porządkującym aktualizującym wynagrodzenie umowne lub korygującym oczywiste omyłki pisarskie

---

Procedura:

9.4

Zamówienia uzupełniające, Roboty dodatkowe, Roboty zamiennie

Zamawiający może zlecić a Wykonawca przyjmie wykonanie Zamówień uzupełniających, Robót dodatkowych lub Robót zamiennych

Wykonawca ma obowiązek zgłaszać Zamawiającemu konieczność wykonania Zamówień uzupełniających, Robót dodatkowych lub Robót zamiennych w terminie do 7 dni od dnia stwierdzenia takiej potrzeby.

W przypadku wystąpienia, Robót dodatkowych lub Robót zamiennych lub zlecenia Wykonawcy wykonania Zamówienia uzupełniającego Wykonawca przygotowuje projekt protokołu konieczności, który będzie w szczególności zawierał:

- a) opis proponowanej Roboty do wykonania i harmonogram jej wykonania;
- b) uzasadnienie konieczności wykonania Zamówienia uzupełniającego, Roboty dodatkowej lub Roboty zamiennej;
- c) propozycję Wykonawcy dotyczącą jakichkolwiek koniecznych modyfikacji w harmonogramie, zgodnie z Warunkiem 6.5 [Harmonogram];
- d) informację o koniecznych modyfikacjach w dokumentacji projektowej i uzyskanych uzgodnieniach i decyzjach administracyjnych;
- e) niezbędną dokumentację projektową wraz ze Specyfikacjami, która musi być uzgodniona z Projektantem;
- f) propozycję Wykonawcy dotyczącą wyceny Robót, wraz z kosztem wykonania dokumentacji projektowej i uzyskania uzgodnień oraz decyzji administracyjnych, o ile będą potrzebne;
- g) uzasadnienie pod względem zgodności z Kontraktem i obowiązującymi przepisami, w tym zgodności z Prawem;
- h) stanowisko Projektanta odnośnie proponowanych Robót.

Inżynier po weryfikacji przekaże wraz z rekomendacją protokół konieczności Zamawiającemu celem zatwierdzenia.

Wykonawca przedstawi Inżynierowi wycenę Zamówień uzupełniających, Robót dodatkowych i Robót zamiennych sporządzoną zgodnie z Warunkiem 8.1 [Wycena], która będzie podstawą do negocjacji.

W przypadku akceptacji protokołu konieczności dotyczącego Zamówień uzupełniających Zamawiający przeprowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki, zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 6 Ustawy Pzp.

10. WYNAGRODZENIE UMOWNE I PŁATNOŚĆ

Wynagrodzenie umowne 10.1

- a) Wynagrodzenie umowne to wynagrodzenie, które będzie uzgodnione lub ustalone na mocy Warunku 8.1 [Wycena] i będzie podlegało korektom zgodnie z Kontraktem;
- b) Wykonawca będzie płacił wszystkie podatki, należności i opłaty wymagane przepisami prawa powszechnie obowiązujące a także wymagane do płacenia przez niego według Kontraktu, a Wynagrodzenie umowne nie będzie korygowane ze względu na jakikolwiek z tych kosztów, oprócz korekt wynikających ze zmian stanu prawnego,
- c) wszelkie ilości jakie mogą być ustalone w przedmiarze Robót lub innym Wykazie są ilościami szacunkowymi i nie należy ich brać pod uwagę jako ilości rzeczywistych i prawidłowych Robót, których wykonania wymaga się od Wykonawcy;
- d) w ciągu 21 dni po podpisaniu umowy Wykonawca dostarczy Inżynierowi kosztorys złożony wraz z ofertą sporządzony metodą szczegółową oraz pozycje ryczałtowe w rozbiciu na elementy.

Zasady płatności 10.2

Płatności częściowe

Rozliczenie wynagrodzenia Wykonawcy za przedmiot Umowy nastąpi na podstawie prawidłowo wystawionych faktur VAT. Podstawą wystawienia faktur VAT są podpisane przez Strony Protokołu Częściowego Odbioru Robót lub/i Protokół/oły Końcowego Odbioru Robót.

Płatność końcowa

Rozliczenie za Roboty ujęte w kosztorysach złożonych wraz z Ofertą sporządzonych na podstawie przedmiaru Robót nastąpi wg zasad dla wynagrodzenia kosztorysowego, na podstawie kosztorysu powykonawczego.

Zamawiający ma prawo na każdym etapie realizacji przedmiotu Umowy, zażądać rozwinięcia kosztorysów (powstałych w trakcie realizacji przedmiotu Umowy) na kosztorysy szczegółowe w celu udokumentowania wskaźników cenotwórczych, a Wykonawca ma obowiązek przedstawić kosztorys szczegółowy najpóźniej w ciągu 7 dni od dnia wystąpienia Zamawiającego.

Wykonawca powinien przedłożyć Zamawiającemu fakturę częściową nie częściej niż 1 raz w miesiącu.

Wykonawca powinien przedłożyć Zamawiającemu fakturę końcową za wykonanie przedmiotu Umowy w terminie do 30 dni po Odbiorze Końcowym.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym Wykonawca ma prawo do wysyłania ustrukturyzowanej faktury elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Przesyłanie innych ustrukturyzowanych dokumentów, o których mowa w ustawie wskazanej powyżej, każdorazowo wymaga zgody Zamawiającego.

W przypadku wysłania ustrukturyzowanej faktury elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Wykonawca zobowiązany jest:

- a) w dniu wysłania faktury powiadomić Zamawiającego o jej wysłaniu;
- b) w dniu wysłania faktury dostarczyć Zamawiającemu dokumenty stanowiące podstawę do wystawienia faktury zgodnie z Warunkiem 10.2 oraz dokumenty stanowiące warunek zapłaty zgodnie z Warunkiem 3.4;

W terminie nie później niż 14 dni po zakończeniu Robót Wykonawca przedłoży Inżynierowi 3 egzemplarze rozliczenia końcowego wraz z dokumentami stanowiącymi jego podstawę a dostarczenia których żądał będzie Inżynier.

Zapłata należności nastąpi przelewem na konto Wykonawcy wskazane w Umowie.

Zamawiający dokona płatności z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, na co Wykonawca wyraża zgodę.

Płatność nastąpi w terminie do 30 dni od daty dostarczenia do Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury VAT.

Za termin realizacji faktury uznaje się dzień, obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.

Za nieterminowe uregulowanie płatności Wykonawcy przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych.

W przypadku zmiany:

- a) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
- b) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne,
- c) zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych.
- d) stawki podatku od towarów i usług,

Zamawiający dopuszcza możliwość dokonania zmian Wynagrodzenia umownego w oparciu o przedstawione przez Wykonawcę zestawienie wpływu dokonanych zmian na koszty wykonania przedmiotu Umowy przez Wykonawcę. Wniosek o dokonanie zmiany może zostać przyjęty do rozpoznania po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym lub innym urzędowym publikatorze powszechnego aktu będącego postawą zmiany. Strony będą dążyły do podpisania aneksu regulującego wynagrodzenie Wykonawcy przed wejściem w życie przepisów stanowiących podstawę sporządzenia przez Wykonawcę wniosku. Zamawiający ma prawo do zgłoszenia zastrzeżenia do kalkulacji Wykonawcy. W przypadku należytego udowodnienia wzrostu kosztów związanych z realizacją niniejszej Umowy Strony zawrą stosowny aneks. Zamawiający dopuszcza przeprowadzenie negocjacji z Wykonawcą w celu ustalenia rzeczywistego wpływu dokonanych zmian na koszty realizacji przedmiotu Umowy.

Zmiana Wynagrodzenia umownego z przyczyn określonych w lit. a powyżej zostanie ustalona poprzez uwzględnienie zwiększenia wynagrodzeń pracowników, którzy otrzymują wynagrodzenie w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę lub jego odpowiednią część (w przypadku pracowników zatrudnionych w wymiarze niższym niż pełen etat), bezpośrednio biorących udział w realizacji przedmiotu Umowy na rzecz Zamawiającego w części pozostałej do wykonania, w momencie wejścia w życie zmiany przepisów mających wpływ na wynagrodzenie. Zmiany zostaną wprowadzone aneksem do Umowy.

Zmiana Wynagrodzenia umownego z przyczyn określonych w lit. b powyżej zostanie ustalona poprzez uwzględnienie zwiększonych składek od wynagrodzeń osób, zatrudnionych na umowę o pracę lub na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, bezpośrednio biorących udział w realizacji na rzecz Zamawiającego pozostałej do wykonania części przedmiotu Umowy, w momencie wejścia w życie zmiany przepisów mających wpływ na wynagrodzenie. Zmiany zostaną wprowadzone aneksem do Umowy.

Zmiana Wynagrodzenia umownego z przyczyn określonych w lit. c powyżej zostanie ustalona poprzez uwzględnienie zwiększonych wpłat podstawowych do pracowniczych planów kapitałowych, od wynagrodzeń osób zatrudnionych w myśl art. 2 ust 1 pkt 18 Ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych, bezpośrednio biorących udział w realizacji na rzecz Zamawiającego pozostałej do wykonania części przedmiotu Umowy, w momencie wejścia w życie zmiany przepisów mających wpływ na wynagrodzenie. Zmiany zostaną wprowadzone aneksem do Umowy.

Zamawiający w każdym czasie uprawniony jest do weryfikacji kalkulacji oraz oświadczenia Wykonawcy i do żądania przedstawienia przez Wykonawcę – zgodnie z wyborem Zamawiającego – wszystkich lub niektórych dokumentów potwierdzających kalkulację, w szczególności listy osób wskazanych w zdaniach poprzedzających, umów na podstawie których ww. osoby są zatrudnione przez Wykonawcę, zgłoszenia ww. osób do ZUS, listy obecności tych osób na Terenie budowy.

Zmiana wynagrodzenia umownego z przyczyn określonych w lit. d powyżej (dot. kwoty brutto niefakturowanej części wynagrodzenia) zostanie ustalona w stopniu odpowiadającym zmianie stawki podatku VAT (+/-) jeżeli zmiana ta będzie miała wpływ na koszty wykonania przedmiotu Umowy przez Wykonawcę. Zmiany zostaną wprowadzone aneksem do Umowy.

Zamawiający w każdym czasie uprawniony jest do weryfikacji kalkulacji oraz oświadczenia Wykonawcy i do żądania przedstawienia przez Wykonawcę – zgodnie z wyborem Zamawiającego – wszystkich lub niektórych dokumentów potwierdzających kalkulację, w szczególności listy osób wskazanych w zdaniach poprzedzających, umów na podstawie których ww. osoby są zatrudnione przez Wykonawcę, zgłoszenia ww. osób do ZUS, listy obecności tych osób na Terenie budowy.

Po uzgodnieniu między Stronami Kontraktu dopuszcza się inne niż wymienione w *Warunku 10.2* okresy płatności.

Waloryzacja

10.3

Kwoty płatne Wykonawcy będą korygowane dla oddania wzrostów cen zgodnie z niniejszym Warunkiem. W zakresie, w jakim rekompensata za wzrost cen, nie jest objęta postanowieniami niniejszego Warunku, będzie się uważało, że Cena oferty uwzględnia wzrosty cen.

Waloryzacji – zgodnie z postanowieniami niniejszego Warunku – nie podlegają kwoty wprowadzone do Kontraktu na podstawie Warunku 8 [Wycena] i Warunku 9 [Zmiany i korekty]

niniejszych Warunków Realizacji Kontraktu ZMID oraz kwoty płatne Wykonawcy od 1 do 6 miesiąca Okresu Realizacji Robót.

Waloryzacja będzie się odbywać w oparciu o podane w niniejszym Warunku wskaźniki cen wyrobów publikowane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, w Dziedzinowej Bazie Wiedzy GUS:

- a) Wskaźnik P – symbol 19.2 według PKWIU Brykiety, brykietki i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej (jako paliwo),
- b) Wskaźnik C – symbol 23.5 według PKWIU Cement, wapno i gips (jako cement),
- c) Wskaźnik A – symbol 08.9 według PKWIU Produkty górnictwa i wydobywania, gdzie indziej niesklasyfikowanych (jako asfalt),
- d) Wskaźnik S – symbol 24.1 według PKWIU Żeliwo, stal i żelazostopy (jako stal),
- e) Wskaźnik K – symbol 08.1 według PKWIU Kamienia, piasku i gliny (jako kruszywo),
- f) Wskaźnik CPI – Cen towarów i usług konsumpcyjnych (jako CPI),
- g) Wskaźnik R – symbol 42 zgodnie z klasyfikacją PKD przeciętne wynagrodzenie miesięczne brutto

w sektorze przedsiębiorstw – budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (jako robocizna).

W przypadku, gdyby ww. wskaźniki przestały być dostępne, zastosowanie znajdą wskazane przez Inżyniera lub Zamawiającego inne, najbardziej zbliżone, wskaźniki publikowane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Kwoty płatne Wykonawcy będą waloryzowane miesięcznie, w przypadku, w którym łączna wartość korekt dla oddania wzrostu cen, począwszy od 7 miesiąca Okresu Realizacji Robót, wynikających z niniejszego Warunku, przekroczy limit +2% Ceny Oferty.

Kwoty płatne Wykonawcy będą waloryzowane do czasu wystawienia Protokołu Częściowego Odbioru Robót/Protokołu Końcowego Odbioru Robót, w którym łączna wartość korekt dla oddania wzrostu cen, wynikających z niniejszego Warunku, przekroczy limit +7% Ceny Oferty – powyżej tego limitu waloryzacja nie będzie miała zastosowania. Waloryzacji będą podlegać jedynie kwoty wskazane w Protokole Częściowego Odbioru Robót/Protokole Końcowego Odbioru Robót za Roboty wykonane w Okresie Realizacji Robót, zgodnie z Warunkiem 6.3. Od 30 dnia przed upływem Okresu Realizacji Robót waloryzacja będzie dokonywana przy zastosowaniu wskaźników obowiązujących na 30 dni przed upływem Okresu Realizacji Robót. Po tym terminie wskaźniki z tabeli Koszyk waloryzacyjny nie będą podlegały dalszym zmianom.

W przypadku utrzymywania się cen poniżej limitu, o którym mowa powyżej (tj. +2% Ceny Oferty) lub spadku cen w trakcie Okresu Realizacji Robót poniżej tego limitu, obowiązujące w danym okresie rozliczeniowym będą ceny ujęte w Cenie Oferty.

Kwoty płatne Wykonawcy podlegać będą waloryzacji o Współczynnik zmiany cen (W_n) wyliczony według wzoru:

$$W_n = a + b \times \frac{CPI}{CPI_0} + c \times \frac{P_n}{P_0} + d \times \frac{R_n}{R_0} + e \times \frac{C_n}{C_0} + f \times \frac{A_n}{A_0} + g \times \frac{S_n}{S_0} + h \times \frac{K_n}{K_0}$$

gdzie:

„ W_n ” – jest mnożnikiem korygującym, obliczanym na podstawie wzoru powyżej, do zastosowania w stosunku do wszystkich kwot;

„ a ” – jest stałym współczynnikiem o wartości: 0,5;

„ b ”, „ c ”, „ d ”, „ e ”, „ f ”, „ g ”, „ h ” – są wagami stałymi określonymi w tabeli Koszyk waloryzacyjny, z zastrzeżeniem sytuacji, gdy Zamawiający stanie się dostawcą któregośkolwiek z Elementów robót ujętych w tabeli Koszyk waloryzacyjny, wówczas waga tego elementu zostanie przyjęta jako „0” w wzorze na W_n . W takim przypadku waga CPI zostanie powiększona o wartość wagi, która została przyjęta jako „0”, tak aby suma wartości wszystkich wag z tabeli Koszyk waloryzacyjny wynosiła 0,5;

„ CPI_n ”, „ P_n ”, „ R_n ”, „ C_n ”, „ A_n ”, „ S_n ”, „ K_n ” – są narastającymi wskaźnikami cen publikowanymi przez Prezesa GUS w Dziedzinowej Bazie Wiedzy obowiązującymi w danym okresie rozliczeniowym;

„ CPI_0 ”, „ P_0 ”, „ R_0 ”, „ C_0 ”, „ A_0 ”, „ S_0 ”, „ K_0 ” – są narastającymi wskaźnikami cen opublikowanymi przez Prezesa GUS w Dziedzinowej Bazie Wiedzy w dniu podpisania Umowy.

Tabela. Koszyk waloryzacyjny

Elementy robót	Symbol wskaźnika	Waga
CPI (b)	CPI	0,2
Paliwo (c)	P	0,06
Robocizna (d)	R	0,05
Cement (e)	C	0,04
Asfalt (f)	A	0,08
Stal (g)	S	0,03
Kruszywo (h)	K	0,04
SUMA		0,5

W przypadku braku aktualnych wskaźników (publikacja wskaźników w biuletynach GUS odbywa się z opóźnieniem) waloryzacja z bieżącego okresu rozliczeniowego zostanie wyliczona, na podstawie ostatnich opublikowanych wskaźników dla danego miesiąca objętego Protokołem Częściowego Odbioru Robót/Protokołem Końcowego Odbioru Robót.

Do umów podwykonawczych, których przedmiotem są roboty budowlane, zawartych pomiędzy Wykonawcą a Podwykonawcą lub Podwykonawcą a dalszymi Podwykonawcami, zawartymi na okres dłuższy niż 12 miesięcy, liczony wraz z wszystkimi aneksami zawartymi do umowy, odpowiednie zastosowanie będą mieć postanowienia niniejszego Warunku.

Kwoty płatne Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy przez Wykonawcę lub Podwykonawcę będą korygowane dla oddania wzrostów cen.

Waloryzacja będzie się odbywać w oparciu o wskaźnik dla: Cen towarów i usług konsumpcyjnych (jako CPI) oraz co najmniej o jeden inny wskaźnik wybrany z tabeli Koszyk waloryzacyjny, publikowany przez Prezesa GUS, zgodnie z poniższym wzorem:

$$W_{np} = a + b \times \frac{CPI_{np}}{CPI_{op}} + c \times X + \dots + h \times Y$$

gdzie:

„ W_n ” – jest mnożnikiem korygującym, obliczanym na podstawie wzoru powyżej, do zastosowania w stosunku do kwot płatnych Podwykonawcy lub dalszym Podwykonawcom;

„ a ” – jest stałym współczynnikiem o wartości: 0,5;

„ b ” – waga z przedziału 0,2 – 0,3;

„ c ”, ..., „ h ” – wagi wybranych poszczególnych Elementów robót określonych w tabeli Koszyk waloryzacyjny ustalone w taki sposób aby ich suma wraz z wagami „ a ” i „ b ” wynosiła 1;

„ X ”, ..., „ Y ” – minimum jeden z współczynników dla wybranych Elementów robót z Koszyka waloryzacyjnego i każdy odpowiednio wynosi: P_{np}/P_{op} lub R_{np}/R_{op} lub C_{np}/C_{op} lub A_{np}/A_{op} lub S_{np}/S_{op} lub K_{np}/K_{op} ;

„ CPI_{np} ”, „ P_{np} ”, „ R_{np} ”, „ C_{np} ”, „ A_{np} ”, „ S_{np} ”, „ K_{np} ” – są narastającymi wskaźnikami cen publikowanymi przez Prezesa GUS w Dziedzinowej Bazie Wiedzy obowiązującymi w danym okresie rozliczeniowym z Podwykonawcą;

„ CPI_{op} ”, „ P_{op} ”, „ R_{op} ”, „ C_{op} ”, „ A_{op} ”, „ S_{op} ”, „ K_{op} ” – są narastającymi wskaźnikami cen opublikowanymi przez Prezesa GUS w Dziedzinowej Bazie Wiedzy obowiązującymi w dacie zawarcia umowy pomiędzy Wykonawcą a Podwykonawcą lub Podwykonawcą a dalszym Podwykonawcą.

Kwoty płatne Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy będą waloryzowane comiesięcznie począwszy od 13 miesiąca od rozpoczęcia realizacji robót objętych umową o podwykonawstwo. Kwoty płatne Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy będą waloryzowane od momentu, w którym łączna wartość korekt dla oddania wzrostu cen, wynikających z niniejszego Warunku przekroczy limit +2% wartości Robót w zawartej umowie o podwykonawstwo lub zakończenia realizacji przedmiotu umowy o podwykonawstwo lub rozwiązania umowy o podwykonawstwo. Kwoty płatne Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy będą waloryzowane do osiągnięcia limitu +7% wartości Robót w zawartej umowie jw. – powyżej tego limitu waloryzacja nie będzie miała zastosowania.

W przypadku utrzymywania się cen poniżej limitu, o którym mowa powyżej (tj. +2% wartości Robót w zawartej umowie) lub spadku cen w trakcie realizacji robót objętych umową o podwykonawstwo, poniżej tego limitu, waloryzacja dla kwot płatnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie będzie miała zastosowania.

**Waluty
płatności****10.4**

Walutą rozliczeń między Zamawiającym a Wykonawcą jest PLN.

11. ODSTĄPIENIE OD UMOWY**Wezwanie do
poprawienia****11.1**

Jeżeli Wykonawca nie spełnia jakiegokolwiek ze swoich zobowiązań według Kontraktu a w szczególności nie wykonuje Robót lub innych czynności do których zobowiązany jest zgodnie z Kontraktem lub w rażący sposób zaniedbuje zobowiązania Umowne, to Inżynier może polecić Wykonawcy spełnienia takiego zobowiązania oraz naprawienia wynikłych strat we wskazanym przez Inżyniera lub Zamawiającego terminie.

**Odstąpienie
przez
Zamawiającego****11.2**

Zamawiający uprawniony będzie do odstąpienia od Kontraktu, jeżeli:

1. wystąpi istotna zmiana okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonanej już części Umowy.
2. Zamawiający może odstąpić od Umowy w przypadku co najmniej 30-dniowej zwłoki Wykonawcy w realizacji któregośkolwiek etapu określonego w harmonogramie Robót, pomimo wyznaczenia dodatkowego co najmniej 30-dniowego terminu i żądać kary umownej oraz odszkodowania za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przedmiotu Umowy.
3. Zamawiający może odstąpić od Umowy w przypadku wstrzymania przez mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków realizacji robót budowlanych, a przerwa tym spowodowana przekroczy okres 3 miesięcy.
4. Zamawiający ma także prawo odstąpienia od Umowy w przypadku:
  - 1) wykreślenia Wykonawcy z właściwego rejestru lub ewidencji lub gdy Wykonawca staje się niewypłacalny (w rozumieniu art. 11 Ustawy Prawo upadłościowe) lub zagrożony niewypłacalnością (w rozumieniu art. 6 pkt 3 Ustawy Prawo restrukturyzacyjne), przechodzi w stan likwidacji, układa się ze swoimi wierzycielami lub prowadzi przedsiębiorstwo z likwidatorem, kuratorem lub zarządcą w celu zabezpieczenia należności kredytodawców, lub jeżeli prowadzone jest jakiegokolwiek działanie lub ma miejsce jakiegokolwiek wydarzenie, które ma podobny skutek do któregośkolwiek z wyżej wymienionych czynów lub wydarzeń,
  - 2) zajęcia majątku Wykonawcy w stopniu uniemożliwiającym mu wykonanie Umowy;
  - 3) Wykonawca, pomimo pisemnych zastrzeżeń Inżyniera lub Zamawiającego nie wykonuje Robót zgodnie z warunkami Umowy lub w rażący sposób zaniedbuje zobowiązania z niej wynikające;
  - 4) Wykonawca bez pisemnego uzgodnienia z Zamawiającym przerwał realizację Umowy na okres dłuższy niż jeden miesiąc i nie podjął Robót w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, nie krótszym niż 7 dni;
  - 5) gdy łączna suma naliczonych kar umownych osiągnie 20% ceny Oferty
  - 6) podzleca całość robót lub dokonuje cesji Umowy albo jej części bez zgody Zamawiającego
  - 7) Konieczności wielokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w Warunku 3.4 ust 9 lub konieczności dokonania przez Zamawiającego bezpośrednich płatności na sumę większą niż 5% Ceny Oferty, na rzecz Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, o których mowa w Warunku 3.4 ust 9.

Wykonawca ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić Zamawiającego, nie później jednak niż w terminie 7 dni roboczych od powzięcia przez Wykonawcę informacji o zaistnieniu zdarzeń opisanych w pkt 1 i 2 niniejszego ustępu, pod groźbą odstąpienia od Umowy ze skutkiem natychmiastowym przez Zamawiającego z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.

5. Wykonawca może odstąpić od Umowy w przypadku, gdy Zamawiający powiadomił pisemnie Wykonawcę, że nie będzie mógł pokryć zobowiązań finansowych wynikających z Umowy.
6. Każda ze Stron będzie miała prawo do odstąpienia od Umowy w terminie 30 dni od zaistnienia przesłanki uprawniającej ją do odstąpienia.

7. W przypadku odstąpienia przez Zamawiającego od Umowy w całości, Zamawiający ma prawo do zatrzymania wszystkich lub niektórych tylko części Robót (przydatnych dla Zamawiającego) wykonanych w ramach niniejszej Umowy przez Wykonawcę za zapłatą Wynagrodzenia umownego odpowiadającego zakresowi wykonanych i zatrzymanych części Robót, zgodnie z wynagrodzeniem za te Roboty po potrąceniu kwot należnych Zamawiającemu od Wykonawcy zgodnie z warunkami Umowy, w tym w szczególności kar umownych.
8. W przypadku odstąpienia przez Zamawiającego od części Umowy, Zamawiający zobowiązany jest do wypłacenia Wykonawcy Wynagrodzenia umownego za części Robót wykonanych w ramach Umowy przez Wykonawcę, zgodnie z Wynagrodzeniem umownym za te Roboty, po potrąceniu kwot należnych Zamawiającemu od Wykonawcy zgodnie z warunkami Umowy, w tym w szczególności kar umownych.
9. W przypadku odstąpienia od Umowy, Strony przy udziale Inżyniera sporządzą w terminie do 7 dni od daty odstąpienia protokół inwentaryzacji określający zaawansowanie realizacji Umowy na dzień odstąpienia od Umowy. Protokół inwentaryzacji będzie stanowić, w tym przypadku, podstawę do ostatecznego rozliczenia Robót.
10. W przypadku odstąpienia przez Zamawiającego od Umowy w całości, w protokole, o którym mowa w ust. 9, Strony określą Roboty wykonane przez Wykonawcę, które Zamawiający zatrzymał i odebrał, zgodnie z warunkami Umowy. Wykonawcy przysługuje część Wynagrodzenia umownego za Roboty wykonane, zatrzymane i odebrane przez Zamawiającego, w kwocie odpowiadającej Wynagrodzeniu umownemu za te Roboty,
11. W przypadku odstąpienia przez Zamawiającego od części Umowy, w protokole, o którym mowa w ust. 9, Strony określą Roboty wykonane przez Wykonawcę i odebrane przez Zamawiającego zgodnie z warunkami Umowy. Wykonawcy przysługuje część Wynagrodzenia umownego za Roboty wykonane i odebrane przez Zamawiającego w kwocie odpowiadającej Wynagrodzeniu umownemu za te Roboty.
12. Koszty zabezpieczenia przerwanych Robót, potwierdzonych przez Strony przy udziale Inżyniera, ponosi Strona winna odstąpienia od Umowy.
13. Jeżeli Wykonawca opóźnia się z rozpoczęciem Robót lub zakończeniem realizacji przedmiotu Umowy tak dalece, że nie jest prawdopodobne, żeby zdołał je ukończyć w terminie Umowy, Zamawiający może bez wyznaczenia terminu dodatkowego od Umowy odstąpić jeszcze przed upływem terminu realizacji przedmiotu Umowy.

12. RYZYKO I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Ubezpieczenie robót

12.1

1. Wykonawca, na czas wykonywania Robót objętych Umową, tj. na okres od dnia podpisania Umowy do dnia obustronnie podpisanego Protokołu Odbioru Końcowego Robót, musi posiadać ubezpieczenie ryzyka budowy na kwotę nie mniejszą niż Cena Oferty oraz dodatkowo ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, w szczególności z tytułu:
  - 1) Szkód powstałych w mieniu osób trzecich wskutek realizacji przedmiotu Umowy.
  - 2) Następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych wskutek realizacji przedmiotu Umowy.
  - 3) Szkód powstałych w wyniku zniszczeń i kradzieży materiałów i sprzętu oraz innego mienia podczas realizacji Robót, na kwotę wskazaną w SIWZ a jeżeli kwota nie została wskazana w SIWZ, **na kwotę nie mniejszą niż 2 000 000,00 zł.**
2. Dokumenty potwierdzające posiadanie przez Wykonawcę ubezpieczeń, o których mowa w ust. 1 powyżej, powinny być przedstawione przez Wykonawcę do wglądu na każde żądanie Zamawiającego.
3. Koszty ubezpieczeń Wykonawca uwzględni w Cenie Oferty.
4. Wykonawca zobowiązany jest w czasie wykonywania Robót oraz usuwania Wad:
  - 1) Należycie zabezpieczyć Teren Budowy, w tym zabezpieczyć przed dostępem osób nieuprawnionych,
  - 2) W pełni przestrzegać bezpieczeństwa wszystkich osób upoważnionych do przebywania na Terenie Budowy,
  - 3) Dostarczyć i utrzymać na własny koszt na Terenie Budowy wszelkie urządzenia bezpieczeństwa ruchu, tj. osłony, ogrodzenia, światła, znaki ostrzegawcze itp. wynikające z organizacji ruchu na czas niezbędny do wykonania Robót lub niezbędne do zabezpieczenia Terenu Budowy i terenu przyległego.

-
5. Wszelkie czynności podczas wykonywania Robót oraz usuwania Wad muszą przebiegać zgodnie z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu na czas prowadzonych Robót.
  6. Wykonawca podejmie odpowiednie środki w celu zabezpieczenia dróg i obiektów oraz innych urządzeń drogowych a także terenów prywatnych przed zniszczeniami spowodowanymi przez Sprzęt Wykonawcy. Za wszelkie szkody z tym związane ponosi pełną i wyłączną odpowiedzialność Wykonawca.
  7. Wykonawca jest odpowiedzialny za ochronę środowiska na Terenie Budowy w jego otoczeniu oraz za wszelkie szkody powstałe w środowisku z winy Wykonawcy.

---

13. ROZSTRZYGANIE SPORÓW

**Rozstrzyganie
sporów**   **13.1**

1. Zamawiający oraz Wykonawca podejmą wszelkie wysiłki w celu polubownego rozwiązania jakichkolwiek sporów dotyczących Umowy lub w związku z nią, które mogą powstać pomiędzy nimi lub pomiędzy Inżynierem i Wykonawcą.
2. W przypadku, gdy działania opisane powyżej nie rozwiążą sporu, będzie on rozstrzygany przez Sąd powszechny właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA